

Ministerul Culturii și Alimentației
BIBLIOTECA ȘCOL. MAREȘAL
SALA DE LECTURĂ

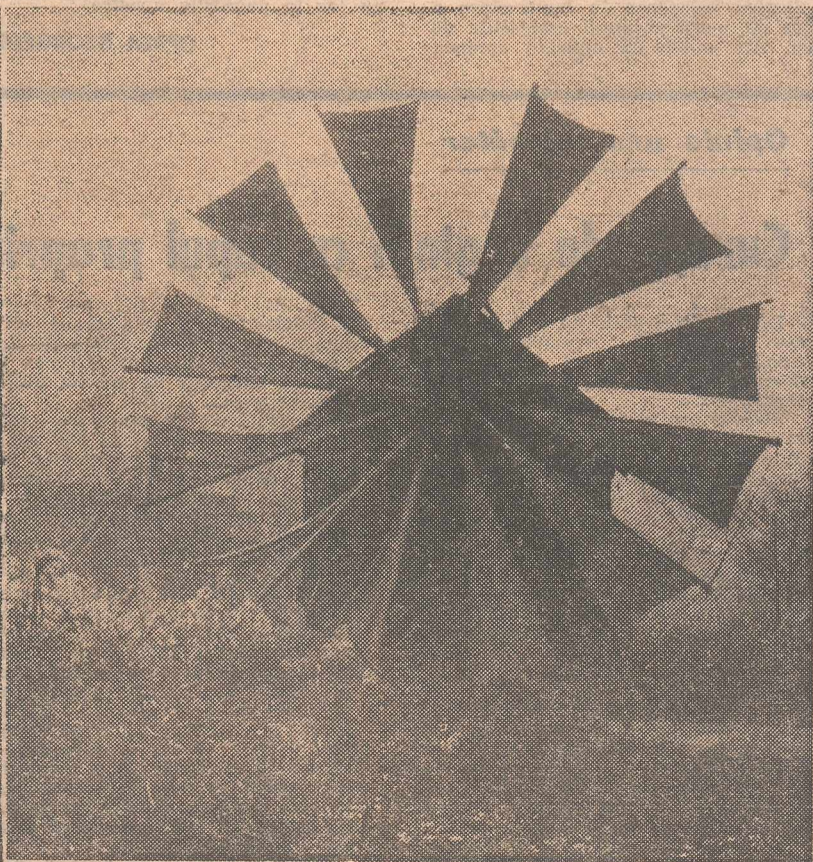
flacăra

anul XXXII
39 (1476)
VINERI
30 SEPTEMBRIE
1983

săptămînal editat de frontul democrației și unității socialiste

Toamna, în două feluri de a merge
Toamna, în două feluri de învîrtire

„Problema fundamentală a epocii noastre este problema preîntâmpinării războiului și asigurarea păcii. Mai mult ca oricând trebuie să facem totul pentru a bara calea războiului, pentru a asigura pacea. Nu există țel mai înalt decât dezarmarea, în primul rând dezarmarea nucleară, asigurarea securității fiecărei națiuni, a păcii mondiale.“

NICOLAE CEAUȘESCU

Ce vrem noi? Noi, bună pace!

Există, fără putere de tăgadă, o vocație a păcii a poporului român. Ea s-a născut și format, s-a dezvoltat și cimentat în luptele noastre duse de-a lungul mileniilor, aici la porțile Europei, pentru apărarea pământului strămoșesc, a ființei noastre naționale, a unei existențe continue. Au trecut peste noi multe furtuni distrugătoare, am stîrnit cu vrednicia și mîierea muncii noastre pozele multor imperii, dar am iubit pacea și în numele ei am rezistat, iar cînd ne-a fost foarte greu ne-am animat de stînci și am rămas tot statornici. Războiul și-a perfectat, în timp, armele de distrugere, de nimicire a vieții, a civilizațiilor. Pacea s-a servit și s-a impus totdeauna prin apelul la rațiune. Războiul ține de domeniul absurdului, este instrumentul morții. Pacea, dimpotrivă, este condiție esențială a existenței vieții. Totdeauna ca și acum, poporul român, iubitor de pace, creator și păstrător de valori, a făcut apel la rațiune, a mediat și a intervenit pe lângă acele forțe în conflict, care periclitau pacea, pentru a alege, spre rezolvarea oricărui diferend, înțelegerea, colaborarea, concilierea, orice instrument pașnic. Astăzi, voința de pace a poporului român se identifică cu strălucitele inițiative ale președintelui Nicolae Ceaușescu, cu însuflețitoarele chemări ale Frontului Democrației și Unității Socialiste. Și probînd unitatea de voință, de gîndire și faptă, oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării își exprimă adevărată și deplină adevărată adieziunea față de Frontul Democrației și Unității Socialiste. Aici, în conținutul Apelului, țara întreagă își află propriile sentimente, propriile idealuri, încrederea în viitor și hotărîrea de neclintit de a se opune politicii de continuare a cursei periculoase a inarmărilor, de a acționa mereu cu forțe sporite pentru oprirea amplasării unor noi rachete cu rază medie de acțiune în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente.

Există în orice exagerare un act de nesăbuintă. Excesul inarmărilor, cantitățile de armamente distrugătoare de pe glob anunță un astfel de act. Inarmarea exagerată a unor țări, a unor puteri e atât de exagerată încît nu mai putem spune că vizează înfrîngerea unui virtual agresor, ci nimicirea întregii planete! Și atunci, inarmare împotriva cui? Mania lumii moderne de a se înarma frizează iraționalul. Și nicăieri iraționalul nu e mai periculos ca atunci cînd el se manifestă în jurul armelor; cînd atentează, prin violență, la viață. Un război, mai ales nedrept (istoria sau mai degrabă știința războaielor le-a împărțit în drepte și nedrepte), este un act irațional. Iar cei ce ar decide favorabil asupra unui astfel de act, mai ales acum, cînd Terra este un cuib de nitrotoluen și de trotil, cînd fisionarea atomului, prin reacția în lanț, degajă energii

calorice și irradiații atomice distructive fără precedent, aceia ar săvîrși un act de demență. Istoria de pînă la noi dovedește că toți cei care au semănat moarte au devenit propria ei recoltă. Xerxes, urmașul lui Darius, visa și el să cucerească lumea, dar cînd a aflat de dezastrul suferit de flota sa în bătălia de la Salamina, și-a pus supușii, dovedind firește un act de demență, să biciuiască marea, ca și cînd nu gîndul și actul lui nebun de cucerire a lumii erau de vină, ci marea care îi înecase corăbiile. Alexandru Macedon, atras mereu de Morgana sa expansionistă, și-a aflat sfîrșitul în deșerturile Asiei, cuprins de delirul febrei. Trupul i-a fost imbrămat în miere de albine, dar probabil că de îndată ce i-a învăluit trupul, mierea a căpătat gust amar. Napoleon Bonaparte a uimit și înspăimîntat lumea prin campaniile sale cuceritoare, ca apoi soarta celor nimiciri să se răzbune și să-l exileze în insula însingurată și celebră, murind părăsit de toată faima și gloria imperiului său. Baiazid Fulgerul, după ce a fost învins și rușinat de Mircea cel Bătrîn, pentru aceleași motive de cucerire a lumii a murit închis într-o cușcă, hulit și batjocorit de învingătorii lui, soldații lui Timur cel Șchiop, pe străzile Samarkandului. Hitler, ca să venim mai aproape, nemalajungîndu-i spațiul vital, sigur că va cuceri și el lumea, s-a sinucis, în fața dezastrului, în buncărul Reichstagului, adică în propriul lui birlog. Din granitul roșu, pe care trenurile germane îl cărau la Moscova pentru a-i dura lui Hitler statuie, moscoviții și-au zidit case, i-au dat adică o întrebuintă mai pacifistă. Să mai continuăm cu exemplele? Nu credem că ar mai fi nevoie. Lecțiile acestor mari cuceritori care au sfîrșit ca mari învinși nu le spun oare mai nimic oamenilor politici care aprobă și avizează bugetele de fabricare a armamentelor nucleare? Poporul nostru știe că de totdeauna cei care au mînit arma războiului au fost tot oamenii. De aceea glasul poporului nostru, care răzbate astăzi în marile adunări ale oamenilor muncii, ca o unanimă adieziune a tuturor fiilor țării, indiferent de naționalitate, la chemările și strădaniile președintelui Nicolae Ceaușescu, la chemările Apelului Frontului Democrației și Unității Socialiste, se adresează tot oamenilor, conducătorilor politici, celor ce vor binele popoarelor lor, pentru salvarea păcii pe Terra, pentru triumful rațiunii și al vieții în fața morții. Glasul lor este glasul României socialiste, glas distinct în concertul popoarelor iubitoare de pace, amplificat de o milenară vocație de pace și de înțelegere între națiuni.

N. GRIGORE MĂRAȘANU ■

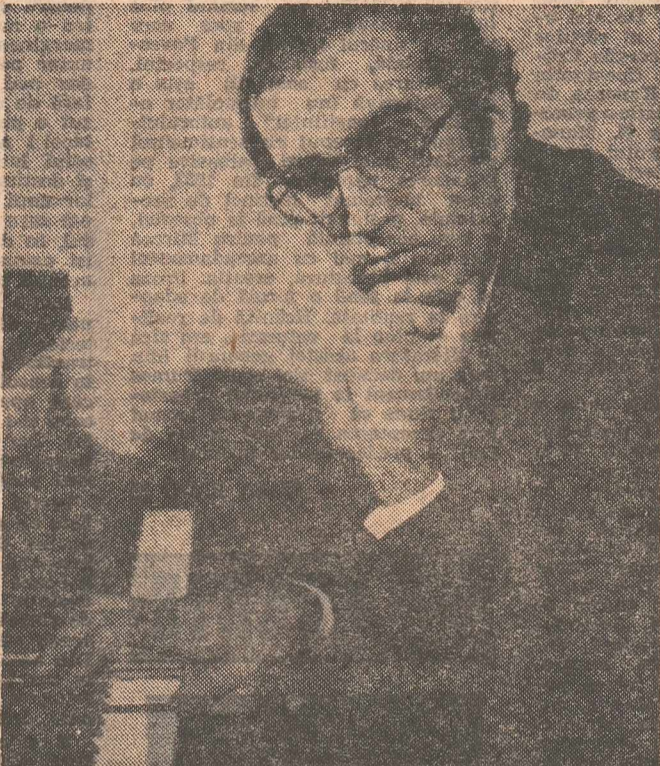
flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

Dan Grigore:

„Să dovedim
întregii lumi
că România
este
o mare putere
muzicală”

— Așadar, stimați DAN GRIGORE, dacă ar fi să facem un portret al pianistului Dan Grigore, ce credeți că ar trebui să notăm ?

— Am 40 de ani, din care 25 de activitate scenică, muzicală, artistică. Asta înseamnă că am început activitatea concertistică încă de pe cînd eram pe băncile liceului.

— Ale liceului de muzică din București, firește.

— Nu, eu am făcut liceul la fără frecvență, iar ultimul an l-am făcut la seral, la Liceul uzinelor Vulcan, cum i se spunea pe atunci. Dealtfel, în legătură cu studiile mele liceale a fost o problemă mai complicată, eu avînd o bursă a Consiliului Culturii și Educației Socialiste pentru studiul pianului și-al compoziției, discipline în care-l aveam ca profesori pe Florica Musicescu și Mihail Jora. Dacă vreți, despre acești doi eminenti oameni aș dori să dau glas chiar acum citorva amintiri care ard în inima mea.

— Firește că vom, dar nu încă. Să continuăm cu portretul dumneavoastră.

— Da, am câștigat Concursul național „George Enescu” în anul 1961. Apoi laureat al Concursurilor internaționale din 1963 și 1967. În 1968, laureat al Concursului internațional de la Montreal. Premiul I la Festivalul Național „Cîntarea României”, ediția a II-a. În 1968, la recomandarea maestrului Mihail Jora, care fusese distins cu Premiul Herder, am primit bursa Herder pentru specializare la Academia de muzică din Viena, unde l-am avut ca profesor pe Richard Hauser. Acesta, la capătul anului de studii, l-a trimis profesorului meu o scrisoare în care-l felicita pentru alegerea făcută și-l comunica, în același timp, că, după pâr-

rerea sa, sînt destinat unei cariere concertistice de prim rang.

— Afirmăție care, după unanimitatea criticilor muzicali din țara noastră și din străinătate, s-a adevărit. Dar, pînă la această bursă ?

— Să continui deci, cu studiile. Da, pînă la această bursă, am urmat primii doi ani de conservator la Leningrad, la Conservatorul Rimski-Korsakov, unde am studiat cu profesoara Tatiana Kravchenko, aceeași care l-a avut ca elev, printre alții, pe celebrul pianist chinez Li-Mia-Cean. În sfîrșit, ultimii trei ani i-am făcut la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București, unde am întâlnit, în persoana profesoarei Cella Delavrancea, un alt om foarte important în viața mea.

— Acum, pentru că ați spus că vreți neapărat, vă rugăm să vă referiți la toți acești oameni care au lucrat la temelia personalității dumneavoastră.

— Cu o deosebită plăcere și, cred eu, cu folos pentru toți tinerii care iubesc muzica și fac muzică simfonică. Toți, dar absolut toți, au fost norocul fundamental al formării mele ca pianist și ca om. În primul rînd, starea de cînd în fața muncii, insufletită încă de părinții mei, a fost fericit continuată, prin chiar exemplul lor, de toți acești oameni de la care am deprins, dincolo de orice altceva, o atitudine, meru a ceea ce, de adevăr în viață, aceea de responsabilitate față de tot talentul meu și față de sensul social, inclusiv patriotic, al profesiei și al împlinirii mele muzicale. Toți acești oameni au fost niște patrioți extraordinari, nu numai prin ceea ce au spus, ci mai ales prin ceea ce au făcut pentru muzica românească, pentru cultura românească, pentru afirmarea ei pe plan internațional. De exemplu, m-a emoționat profund fap-

tul că profesorul meu, academicianul Mihail Jora, a fost combatant în primul război mondial, că a fost rănit grav. În aceeași perioadă, George Enescu și Cella Delavrancea cîntau în saloanele răniților, alinîndu-le, cu frumusețea turburătoare a muzicii, suferințele. Apoi Cella Delavrancea, după cite mi-a spus chiar dintr-un spital de campanie. Relatare de ei, de profesorii mei, aceste amintiri trăite la o înaltă tensiune m-au mișcat și m-au făcut să-i iubesc și mai mult, să le împărtășesc toate gîndurile despre muzica și cultura noastră.

— Foarte frumoase, dacă-mi dați voie să apreciez, aceste cuvinte despre (inuta moral-patriotică a profesorilor, dar ce-au însemnat ei în plan strict muzical ?

— În primul rînd imbinarea unei înalte exigente față de mine cu o încredere deplină în posibilitățile și vocația mea muzicală, atitudine care mă obliga la o permanentă autodepășire. Apoi, autoritatea lor profesională, care impunea, nu neapărat cu severitate, ci printr-o competență coeșuitoare, mi-a oferit certitudinea drumului pe care-l parcurgeam.

— Cit de lung, cit de greu, cite sacrificii a cerut și încă mai cere acest drum despre care vorbiți ?

— Datoria de bază a unui muzician este să stăjească muzica pe care o cîntă. Și, prin aceasta, publicul care-l ascultă. Respectul pe care l-i datorează publicului nu trebuie să-l facă să cadă pe panta cuceirii publicului cu orice preț, ci să-l oblige să meargă trăgînd, într-un anume fel, publicul după sine, spre culmile înalte ale artei și simțirii, ale autenticității sensului muzical al operelor pe care le cîntă. Cîd că numai respectînd aceste principii educarea publicului devine cu adevărat eficientă. Dar, pentru a le înțelege, pentru a le atinge și pentru a le respecta, cită muncă, de zi cu zi, de ceas cu ceas, cite sacrificii, cite renunțări, cit efort de a elimina din tine, în clipa cînd ieși pe scenă, tot ce nu este în folosul reliefării sensului muzical al interpretării ! Cit efort pentru a ține viu ceea ce este mai semnificativ, ceea ce transcende particularul, pentru a impune sensul general și beren al operei de artă ! Unul din primii oameni care au înțeles, la nivelul artei interpretative, toate aceste dezeritate, instaurînd din acest punct de vedere, al viziunii artei interpretative, o premieră mondială, a fost marele Dinu Lipatti.

— Nu puțin sînt cei care spun că sînteți un urmaș al marelui DINU LIPATTI și-al unui alt mare pianist, VALENTIN GHEORGHIU. De acord cu această afirmație ?

— Nu eu sînt cel care trebuie să confirm o astfel de părere. În orice caz, încerc să mă alătur acestor doi mari artiști care mi-au fost și îmi sînt modele. M-aș opri, dacă e cazul, asupra a ceea ce a fost, ca prioritate mondială, arta interpretativă a lui Dinu Lipatti. În primul rînd excepționala reușită a eliminării nesemnificativului și efemerului din interpretare. Adică, aș spune ceva mai metaforic, un mod firesc și totodată foarte simplu, dar profund și adevărat și simțit, de-a sluji veșnicia, un mod care este atît de propriu, dealtfel, întregii noastre spiritualități. Acesta a fost Dinu Lipatti.

— Revenind la dumneavoastră, care a fost, de-a lungul timpului, aprecierea

(Continuare în pagina 15)

VICTOR NIȚA ■

Poezii frumoase

V. Voiculescu

Opera poetică a medicului V. Voiculescu, unul dintre cei mai mari medici din literatura noastră, a fost încoronată de ultimul său volum, apărut postum, în anul 1964, apariție care a fost apreciată ca un veritabil eveniment literar. Titlul volumului : Ultimele sonete inchipuite ale lui Shakespeare în traducere imaginară. Iată, luate aproape la intimplare, două din aceste turburătoare sonete dedicate iubirii.

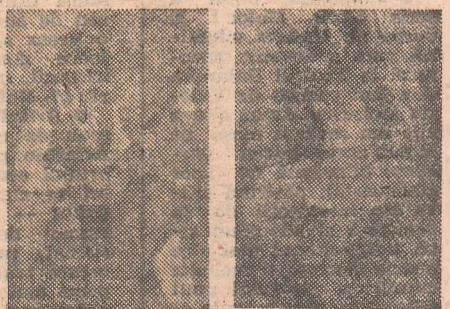
CCXVII

Iubirea este geniū : cum poți s-o pui în friu,
Să-ți poarte faionul în trap, la preumblare ?
Că mă sfișie leul, nu-i crimă, nici desfrii,
Și gloria-i un monstru la fel, cu colți și gheare.
Să te oștig, bat cerul și iadul, nemurirea,
Rup aripile vremii și — demitrg rapsod —
Sub tine-mi pun cerbieca, chiar de mi-ai fi pieirea,
Dar inima ta mîndră ce dulce eșafod !
Cu-naltele abateri, semeță energie,
Croim albastre zboruri peste-un norol bătrin
Și ni-e datoare viața, că-l dăm o poezie
De care o s-asculte, cîndva, ca de-un stăpin :
Noi doi lăsa-vom lumii un duh ce nu se schimbă,
Căci noi și veșnicia vorbim aceeași limbă.

CCXLI

Cînd n-o mai fi nici urmă din noi în amintiri,
Cu spaimă dezgropa-vor dintre hîrtoage roase
Un alb colos de versuri mai tari ca niște oase :
Scheletul uriașel, tristei noastre iubiri.
De-a pururi ard în ele, din focul cel etera,
Ca-n măduva de stîncă, titanicele febre,
Un osuar de pătim, năprasnice verbebr
C-un cap s-atingă cerul, cu celalt, în infern...
Și-or întreba, ce-arhanghel s-a prăbușit din zbor
Și-a-nșămîntat țarina cu marca-i fulgerare ?
Slăvitelor fărime clădi-le-vor altare
Popoare-niregi cu frunta sub frumusețea lor ;
Ci-a-înt prinos de gloriei asupra lor vârsat
Nu va-implini statura iubirii ce-au purtat.

Bloc-notes

ION MUSCELEANU, pictură, expoziție retrospectivă, Muzeul de Artă al R.S.R. „Peisagist și portretist situat pe linia evolutivă impresionistă... preferă pictura în aer liber, pentru că, declară, „peisajul sau natura statică nu înseamnă o planșă de botanică”. Un peisagist pentru care observația atentă a lucrurilor este un prilej de delectare senzorială, în care spiritul se regăsește”. (Octavian Barbosa, Dicționarul artiștilor români contemporani).

Noua frontieră a sufletului uman

COMPARAȚIE HOMERICĂ ȘI MONOLOG

Ca izbătura între două cuvinte străine
anul pe altul
astfel sar din mine
imagini scinteietoare ale chipului tău.

De ce m-oi fi gîndind acum
atît de intens și gelos la tine ?
Te îmbrățișezi cu cineva ?
...și în genere ce mai faci tu ?

FLOAIA CU CHEI

Plouă cu chei torzențial,
Plouă cu chei izbînd în tarbă,
Lăcățele pămîntului se deschid,
Din străfunduri aud un glas :
— Ce vrei ?
— Să mă asigur !
— Te asigur, mi-a răspuns glasul, —
după care ploaia de chei a încetat,
lăcățele pămîntului s-au închis,
tarbă a redevenit verde.

NICHITA STĂNESCU ■

Vai, rubinele !

Cercetăm, pentru o scriere, albumul unui bijutier cèlebru. Inele, rubine, coliere. Fragmente ale paradisului. Cărburi de smarald verde pe care-ăș pictura ochi de otravă neagră ca să le schimb în zaruri (Ce joc de table s-ar încinge pe terasa casei noastre de la mare !). Boabe de safir violet. Cea din mijloc, mare cit o smochină, cele din jur — cînsprezece — ovale simple cîrgînd în palmele a două frunze de tederă. Rubinele roșii, nu ca singele, ci ca o poftă uriașă de a vărsa sînge — aflu, uimit, nu mai produce în nici o parte a lumii, muma noastră natura. Se spune împede : cite s-au găsit pînă acum, atîtea sînt (și de-aia prețul lor va crește neîncetat). Inele ca niște mici coșuri cu fructe în care ninge cu pietre prețioase în formă de inimă, de floare de migdal, floare de prun, umbră (da, umbră !) de buburuză, petale de noroc (există, au fost smulse din pieptul curcubeului). Convoale de perle cîrgînd pe cărări instelate. Răsunetul mărilor calde, apoi orhideele Asiei și iar mulți stropi de sînge, brățări încheindu-se-n trandafiri de aur, diamante pîrguite, cercei împerecheați cu deochiul lor tainic, diamantele negre, toate miraculos șlejuite, molatec împerecheate, vîforos dorite, înfrigurat așteptate, înfricoșat obținute (dragostea, crima, sabia, trădarea, foametea), toate vrînd să imprumute lumina și căldura unui trup de femeie, mingierile muzicii de la un bal dintr-o seară de larnă, somnul într-o casetă de cristal căptușită cu plus, tremurul a doi sîni invidiați de sărut.

Dar rubine roșii nu vor mai fi niciodată mai multe, se anunță din Anvers, orașul lui Rubens, al diamantelor și cel mai mare port al lumii, singurul loc unde echinocțiul de toamnă își răsucesce osia prin virtejuri de pietre rare. Cèlebrul bijutier, autorul albumului, în care mă pierd privind de azi dimineață, stă rezemat de un turn de argint în care plutesc printr-o ploaie plouînd de pe măceșii sau de pe podgorii de fluturi zeci de inele, ca tot altele mîci coroane regale, împodobite cu lăcomia, ce nu se stinge niciodată, a veacurilor ce-au fost și vor veni.

Vai, rubinele în culcușii lor de sînge și prima zi de Paști fără de sfîrșit !
Și, vai, griul mărunt al lumii mărunte !

FANUȘ NEAGU ■

Eveniment

Respect de breaslă la filarmonică

Sala de concert a Ateneului Român din București este fără îndoială, una dintre cele mai frumoase și mai profunde ca sonoritate din lume. La Ateneu ai impresia că te afli într-o vioră Stradivarius.

Ateneul în sine reprezintă un monument. Un monument arhitectonic unic pe care îl frecventează puțini oameni. Nu e încă muzeu. E un ansamblu arhitectonic viu, în care de dimineață până noaptea târziu se aud instrumentele visând, într-un haos aparent, seara perfectă a concertului.

De aceea ideea organizării concertului care a prefațat actuala stagiune a Filarmonicii «George Enescu» în sala Ateneului, în templul muzicii, trebuie salutăta ca o invitație adresată principailor creatori de bunuri materiale în incinta muzicii, în spațiul și timpul muzicii, sub cupola plină de rezonanțe sonore și istorice a celei dintii instituții muzicale a țării. Programul concertului de deschidere a stagiunii a fost popular, a fost pe înțelesul tuturor: **Uvertura națională** a lui George Ștephănescu, o lucrare caldă și plină de candoare, o lucrare care ne-a întors în timp la începuturile simfonismului românesc, **Concertul pentru pian și orchestră nr. 5 în mi bemol major, op. 73**, subintitulat încă din timpul vieții lui Beethoven „concert imperial”, un opus în care compozitorul a spart formele tradiționale ale acestui gen, spulberind toate normele, toate legile unanim acceptate până atunci și creind o nouă ordine și un nou echilibru în lumea muzicii, **Simfonia fantastică** de Hector Berlioz, subintitulată de autor „episod din viața unui artist”, o confesiune halucinantă de îndrăgostit romantic scrisă cu un secol în urmă și cîntată astăzi în toate sălile de concert ale lumii ca o culme a creației romantice. Un program, deci, solemn și monumental, dar un program cu sens educativ.

Orchestra a sunat frumos. Dirijorul a condus-o cu precizie stilistică prin meandrele celor trei opere și a celor trei stiluri. Solista Rita Bouabouli a cîntat mai puțin afectuos, marcată și de o criză malativă. Oricum, efortul primei orchestre simfonice a țării, aflată într-un moment de tranziție, în care recunoaștem foarte puțini dintre vechii „combatanți” de fiecare seară, a fost demn de stimă, de admirație. Am aplaudat în mod deosebit interpretarea **Simfoniei fantastice** de Berlioz, unde orchestra s-a mobilizat exemplar și a construit o arhitectură sonoră excepțională, marcată de precizie și acuratețe, de o sobrietate savantă, calculată, de o expresivitate patetică, dezlănțuită dar și bine temperată. Publicul a strigat de această dată **bis**. Dar până atunci? Ce s-a întâmplat cu publicul la acest concert dedicat oamenilor muncii din **Intreprinderile 23 August, Grivița roșie, Vulcan și de Mecanică și uliaj chimic?** Miercuri, 21 septembrie, la orele 18 și 30 de minute, în sala Ateneului, în fabuloasa sală a Ateneului Român se aflau aproximativ 250-300 de melomani. Și sala a apărut aproape goală, dezolant de pustie. Toate bilețele fuseseră vindute! Se crease chiar impresia că sînt necesare mult mai multe bilete decît capacitatea sălii. Fuseseră trimise, chiar, telegrame de mulțumire și de felicitare pentru faptul că Filarmonica hotărîse să deschidă stagiunea sa obișnuită de concerte oferindu-l pe cel dintii creatorilor civilizației noastre materiale. Să fi fost prea lungi drumurile de pe platformele industriale până în centrul orașului, să fi fost prea departe cartierele industriale de epicentrul muzical al orașului, să fi fost oboseți acești oameni minunați care dau sens concret și destin plin de certitudine lumii noastre? Cei absenți din diverse motive, desigur, ar fi avut ocazia să cunoască „adevăratul sunet al perfecțiunii”. Pentru că muzicianul interpret este, la rîndul său, un om al muncii, un om care pentru a stăpîni instrumentul la care cîntă studiază astăzi de la patru sau cinci ani pînă la moarte, ca să șlefuiască sunetul, tonul muzicii sale. Instrumentistul unei orchestre simfonice de asemenea anvergură și pe care nu o putem asculta în fiecare zi (în acest sens zilele de concert ale filarmonicii constituie adevărate sărbători), sînt asimilați, la nivel mondial, cu muncitorii din industria grea, din industria siderurgică, pentru efortul grav depus în repetiții și în concerte, pentru alchimii grele de controlat care se produc în organism sub stare de emoție, pentru hipertensiunea arterială paroxistică pe care o implică efortul de a cînta în stare de atenție încordată, în stare de reacție promptă, pentru aerul plin de bioxid de carbon în care se scufundă o sală de concert într-o seară de muzică densă și pentru multe altele.

Esențial este că Filarmonica «George Enescu» s-a desclis în acest an invitînd oamenii muncii și venînd în întîmpinarea lor la Ateneu cu toată simțirea și emoția respectului lor de breaslă.

ADRIAN DOHOTARU ■

PROZA

Depășirea realului

Cu literatura generației '80 se întîmplă un fenomen interesant: în vreme ce poeziei i se recunoaște (sau chiar i se reproșează) prozicitatea (ierțat ne fie barbarismul), coborîrea insolentă de pe soclu a imaginației și înlocuirea ei fermă cu notația pură, proza se poeticează (nu poetizează!) vizibil, în sensul teoretizării implicite, al meditației asupra uneltor creatorului, în sensul existenței unei poezii distincte care precede actul propriu-zis al scrisului. De aici a erul „experimentalist” al cărtilor lui Ștefan Agopian, Gheorghe Crăciun, Mircea Nedelciu, Constantin Stan (în parte), Adina Keneres, de aici acea „mare imaginație a procedeelelor tehnice” pe care N. Manolescu o recunoaște autorului **Aventurilor dintr-o curte interioară**, dar care îi definește și pe colegii săi de generație. Sînt calități prin care aceasta din urmă „fraternizează” cu „valul” anterior, reprezentat de Costache Olăreanu, Radu Petrescu, Mircea Horia Simionescu, dar se și distinge de ei în chip evident, prin fundamentul profund existențial al experimentalului literar, ce depășește simpla căutare a înnoirii de ordin stilistic.

Aflat la cea de-a treia carte a sa — **Amendment la instinctul proprietății** (Ed. Eminescu, 1983) — Mircea Nedelciu se găsește în posesia unei scriuturi extrem de flexibile, pînă la performanța de a crea impresia improvizatei. Într-un volum de abia 230 de pagini (format mic), sînt folosite: narațiunea la persoana a II-a, trimițînd la proza lui Le Clézio de pildă (**La fața lucrului, Amendment la instinctul proprietății, Voiajul chimic**), specularea nuanțelor timpurilor verbale, într-o povestire cu aparențe clasice, dar bruscată la tot pasul de intruziunea glasului auctorial (**Povestire eludată**), tehnica inserției — cu valoare ironică, parodică, referențială, aluzivă, asociativă (**Provocare în stil Moreno**), discursul interferat, în tehnica „transmisiei simultane” (**O zi ca o proză sență**), supratextul parabolic (**O căutare în zăpadă**), transcrierea în manieră ciné-verite a dialogurilor întîmplătoare (convorbirile din trenul către Moldova, povestirile celor doi soferi — Vasile T. și nea Anghel, crîmpelele de discuții din restaurantul unui hotel-sanatoriu — „Ce faci, bă, nebunule, ce-i cu tine, cîți copii mai ai? / Prezentări, ha-ha-ha, hi-hi-hi, ia și tu un pahar de gheridon, hai noroc”, etc).

„Cameleonismul” stilistic al lui Mircea Nedelciu nu poate înșela lectorul atent și cit de cit avizat: nu e vorba aici de un simplu exercițiu de virtuozitate (desi virtuozitatea există și e exploataată cu sîrg), ci de un permanent „amendment” la o stare de spirit: aceea a însingurării vulnerabile, vag deabusolate, sub aparențe de cinism și nonconformism. Eroul acestor surprinzătoare povestiri cu titluri atît de neașteptate, adesea de o mare forță expresivă (**Calul cu friu încorporat zburdă drept spre ținta dinainte stabilită**), transcriind întîmplări de o copleșitoare banalitate, care fără să vrei te implică, eroul acestor povestiri nu este altul decît acest tu (numit uneori pt. conformitate, Alexandru Daldea — alteori Maco, o dată Eu). Nonconformismul lui funciar e in-

cercarea de a se conduce exclusiv după propria scară de valori, prin care se refuză „poziția” moștenită; conform căreia studiile universitare sînt socotite un snobism, simplă trambulină socială; el apreciază munca în sine și nu neapărat profesia (**Tu duce adesea viața unui cavalier al tristeții și purității — un cavalier vagant însă**); viața sa afectivă stă sub semnul celui mai curat idealism de sorginte romantică, lesne ultragiagiat de dragostea-kitsch (Dilaré din **Amendment...**), de dragostea-sex (fata din **La fața lucrului**), de dragostea ca prelușiu și anexă a maternității (Elena din **Voiaj chimic**). Egoismul aparent, egoismul de a-și construi viața așa cum crede de cuviință, este de fapt un altruism disimulat de pudoare. **Instinctul de proprietate** — inamicul nr. 1 al tuturor valorilor cu semnul plus (iubirea adevărată — spre care tinjește tinărul infirm din **Povestire eludată**, fericirea, respectul, comunicarea cu semenii) este o lege obiectivă (nu întîmplător aventura „conștiinței” autorului-personaj a început cu sentimentul pierderii unei mingi albastre pe întinderea nămeților din 1953, cu acest blestemat instinct de proprietate, prelungit pînă la obsesie), o lege acceptabilă pentru Mircea Nedelciu numai cu **amendmentul** care este literatura, creația. Proza sa este în fond o formă de adaptare la realitate. Hrînită de realitate — pînă la saturație, am zice — literatura acestei generații (din care am decupat aici acest frumos **Amendment la instinctul proprietății**) tinde să depășească tocmai prin acceptarea realului „setea de real” a predecesorilor imediați.

TANIA RADU ■

CARTE

Valeriu Răpceanu
MEMORIA
ȘI FEȚELE
TIMPULUI

CARTA ROMÂNESCĂ

În librării, o nouă carte semnăta de reputatul critic, editor și istoric literar Valeriu Răpceanu: **Memoria și fețele timpului**. Volumul, apărut la editura Cartea Românească, „adună pagini care se înscriu în aria preocupărilor definite de precedentele mele volume” — după cum precizează autorul în **Argument**. O carte despre contemporani (Șerban Cioculescu Al. Rosetti, Dan Hăulică, Dinu Săraru, L. Kalustian, Ion Voicu, Gheorghe Zamfir, ș.a.), dar și despre permanențe ale culturii noastre (**Enescu și perpetua aspirație spre absolut, Cultivarea limbii române și a istoriei naționale**). O carte despre cărți, oameni, idei.

TEATRU

Un spectacol
al lucidității

Teatrul Național ne-a dăruit un spectacol curat, ferm și monumental sub titlul de afiș **Cartea lui Ioviță**, scris și regizat de Paul Everac. Spectacolul durează mai multe ore. El putea fi scurtat. Dar nu cred că ar fi cîștigat prin scurtare decît eventual o jumătate de oră bună pentru o plimbare pe jos și pentru o meditație răscolitoare pe marginea dezbaterei propuse de autor prin 13 conversații cu sine dar mai ales cu contemporanii. Iată de ce nu am spus că am văzut o piesă de teatru ci un spectacol! Am văzut de fapt spectacolul lucidității în fața existenței și destinului nostru, al frămîntărilor unui om de rezonanță, al unui om care crede cu adevărat în sensul, în destinul său în lume. Și care își asumă toate riscurile pentru această credință.

Ioviță este un om care acționează dintr-un teribil impuls interior și dintr-o convingere indestructibilă în sensul progresului, în sensul viitorului. El este un om care aparține deja viitorului pe care și-l reprezintă într-un anume fel. Dar care se lovește de contemporanii ce abdică mai mult sau mai puțin ușor de la ideal.

Ioviță este un personaj ideal. Este un model. Nu pînă acolo unde devine de o intransigență rece, inumană! El rămîne un personaj luminos dar care nu se vrea în evoluție decît față de știință, față de societate nu și față de sine, de aceea rămîne singur, se izolează. Din această izolare i se trage pînă la urmă și înfringerea. Nu o înfringere istorică ci una personală, desigur, de biografie.

E tonic să vezi un astfel de spectacol al ideilor ce se confruntă, al argumentelor pro și contra unor convingeri demne de o viață și de un destin, să și se răspundă de pe scenă la nenumăratele întrebări pe care le pui de-a lungul virstelor, de-a lungul anilor, într-un limbaj care traduce filozofia pe înțelesul oamenilor normali și care conține o doză substanțială de bun simț la fiecare replică. Și o doză substanțială de abilitate farmaceutică.

Spectacolul maestrului Paul Everac este solid articulat, obositor pentru faptul că te ține permanent concentrat, permanent atent și în stare de veghe, dar nici o clipă plictisitor, nici o clipă fals. Florin Piersic este aici ponderat, echilibrat în gesturi, uscat și posedat, om al rațiunii și al logicii precise bazate pe o asimilare organică a tezelor, pion de sacrificiu în numele unui ideal uman sublim, dar aproape abstract. Piersic este în Ioviță așa cum ar trebui să fim și nu reușim decît în câteva momente ale vieții. Din restul distribuției ne-a impresionat, prin modul în care și-au asumat biografia personajelor și prin modul în care au trăit-o pe scenă, în primul rînd Matei Alexandru, apoi Constantin Diplan, Traian Stănescu, Vasile Dinulescu, Eugenia Maci.

Spectacolul este condus de Paul Everac în limitele celui mai pur firesc al vieții. Și fără astfel de spectacole am fi săraci.

ADRIAN DOHOTARU ■

CAP LIMPEDE

● Frumoasă piesă a scris Doru Moțoc! E vorba de **Undeva, o lumină**, care a devenit spectacol la Teatrul Bulandra și a fost regizat de Valeriu Moicescu. Acum citeva zile am revăzut piesa pe micul ecran într-o versiune televizată (și ușor edulcorată), păstrînd citi-va din interpretări de la premieră și adăugînd alții, noi, reținînd mai ales poezia discretă și melodia curată a textului unui dramaturg care trebuie să se întoarcă repede la uneltele sale pentru că merită televizată stîmă noastră. De ce nu e jucat Doru Moțoc?

● S-a întors de la Casablanca trupa de realizatori ai spectacolului care a deschis Olimpiada sportivă a statelor mediteraneene. Spectacolul s-a bucurat de un imens succes. Regizorul Hero Lupescu de la Opera din București a devenit regizor de „super-producții” pe stadioanele

lunii transformînd acest gen de spectacole menite o vrem să pună în valoare doar bicepsii și tricepsii, în act de cultură. (A. Dohotaru)

● **Arlechin**. Caietul ieșean de cultură teatrală **Arlechin** publică pentru primul semestru al anului în curs un număr dublu — 16—17, cu un sumar deosebit de consistent, prin care fenomenul teatral este surprins mai puțin din „unghiul perisabil” al spectacolului și mai mult din direcția abordărilor teoretice. Studii interesante, de o mare varietate și originalitate a ideilor se ocupă de opera citorva dramaturgi români și străini și de problematicea propusă de aceștia. Astfel, Florin Faifer scrie despre Paul Anghel — **Teatrul istoric — teatrul politic**, dar și despre Paul Everac (interesante îndeeobi considerațiile

din **Șansa eseului dramatic**). Tot despre teatrul politic scrie și Marian Popescu în eseul intitulat **O formă a teatrului politic**, eseu care sintetizează, la nivelul ideilor și semnificațiilor, creația dramatică a lui Paul Cornel Chitic. Tînărul critic Ioan Holban, cunoscut mai ales în ipostaza de comentator de proză, seamnează de astă dată un profil dedicat lui Andi Andrieș, ale căruj piese de teatru gravitează în jurul „temei generației”. Din nou sub semnătura lui Marian Popescu o pertinentă, bine argumentată însemnare despre Mircea Săndulescu — dramaturg. Un grupaj despre opera lui Camil Petrescu realizează Mircea Doru Lesovici și Mihaela Sebastian, etc.

Cele patru interviuri ale revistei ridică evident cotele interesului cititorilor, atît prin ale-

gerea interlocutorilor, cit și prin calitatea intelectuală a dialogurilor. Din păcate, n-am reușit să identificăm prin semnătură decît doi dintre semnatarii lor: pe Val Condurache, pentru frumuosul interviu cu Ion Băieșu și pe regretatul Doru Mielcescu pentru (pseudo)interviul cu Lucian Pintilie.

Biblioteca Teatrului Național propune și de astă dată patru texte care-și așteaptă transpunerile scenice. Dacă dramatizarea Cătălinei Buzoianu și a lui Mircea Filip după Istoria Ieroglifică a lui Dimitrie Cantemir a cunoscut deja o montare reușită în 1973 la Teatrul tineretului din Piatra-Neamț, **Kocio Ratin**, de Boris Vișinski (o dramă cu subiect istoric, dezbatînd destinul eroului național macedonean care dă și titlul piesei), **Fertecire**, de Dumitru Dinulescu (o comedie amară

despre amor și singurătate) și **Sufleulur fricii**, de Matei Vișniec (un răscolitor monolog cu elemente de teatru absurd și o generoasă partitură actoricească) sînt texte „inedite” din punct de vedere scenic.

Rod al unor strădăanii potențate de o mare iubire pentru arta teatrului, de încrederea în capacitățile sale modelatoare, **Arlechinul** este o prezență de certă marcă intelectuală în viața noastră culturală. (Tania Radu).

● Tezaur documentar vicean. Un Catalog al documentelor vechi, existente în Arhivele Statului din Rîmnicu Vilcea (1388—1715), au publicat recent Corneliu Tamaș, Ion Soare și Carmen Andreescu, marcînd astfel și inaugurarea noului local al Filialei Arhivelor Statului din județul Vilcea, dar și

un secol și jumătate de existență a Arhivelor naționale. Fiecare din cele peste 1200 de documente înregistrate este rezumat, unele fiind facsimilate, începînd cu cel din 20 mai 1388, cel mai vechi, de la Mircea cel Bătrîn, prin care Domnul dăruiește unele sate Mănăstirii Cozia, ctitoria sa. Cronologic, alte documente vorbesc despre legăturile lui Mihai Viteazul cu acele locuri, apoi despre așezarea unei fabrici de hirtie la Rîmnic și a unei tipografii la Govora de către Matei Basarab, un domn al culturii, sprijînd tiparul și ridicarea de monumente și biserici. În 1705, Constantin Brîncoveanu trece prin acele locuri spre a ajunge la Odrin (Adrianopol). Multe acte oficiale atestă dezvoltarea economiei feudale și relațiile tinutului Rîmnic cu alte provincii românești, cu Transilvania și cu București. Cozia era un centru cul-

Comuna Coșoveni din județul Dolj are nici mai mult nici mai puțin decât 5 stații de cale ferată. Și localitatea nu arată deloc a gară. Dimpotrivă! ● Cadrele didactice din localitatea Boșca (jud. Sălaj) au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a strânge materiale documentare în vederea deschiderii unei case memoriale Simion Barnuțiu. Nimeni nu s-a grăbit să le dea o mină de ajutor. Acum în ceasul al 12-lea al efortului lor ar ajunge și-o aprobare. ● În cartierul 23 August din Luduș au fost date în folosință 290 de apartamente din cele 500 cîte va cuprinde în această primă etapă. Să așteptăm să treacă o lună să vedem și părerea oamenilor despre calitatea muncii constructorilor! ● Ion Măriuț din comuna Traian, județul Bacău, s-a întors din străinătate și-n Gara de Nord cu o curea de pantaloni și-a legat cele trei geamantane de un stîlp și a plecat să mănince. Bagajele nu l-au așteptat nici ele, s-au plictisit și l-au însoțit pe Gheorghe Bosorog din Ciulpicani (Suceava). Cine știe, poate că bagajele l-or fi zis celui de-al doilea, bre, dacă tot mergi spre Moldova, fă bine și ne ia și pe noi! ● Din anul 1981 la Centrul de primire a minorilor din Calea Văcărești nr. 111 se află doi copii neidentificați. O fetiță care știe doar atât, că o cheamă

bit de tutun în Gara de Nord, a scăpat un box cu pachete de chibrituri și acesta s-a autoaprins. În timp ce ea a suferit grave arsuri, colega ei, Jenica Petrea, a decedat. Înscamnă că din cele citeva mii de bețe din acele pachete cel puțin două au fost bune. Dacă le nimeriau, scăpau fără probleme. ● Ansamblul artistic Nedea al Casei de cultură din comuna Novaci a cîștigat un prețios trofeu la Festivalul internațional de folclor de la Montebelluna din ținutul Veneției. Cu un moment folcloric ciobănesc ai noștri i-au făcut praf pe toți participanții și și-au adjudecat trofeul încă dinainte de încheierea festivalului. ● Doi militieni de la Brigada de Furturi automoto l-au urmărit pe Marin Paniciu din Joita (Dimbovița) care, conducind mașina fără permis, s-a răsturnat și a abandonat-o, fugind prin porumb. După o lungă urmărire prin lan cei doi au dat de doi indivizi care furau porumb. Pină la urmă Marin Paniciu a fost găsit la o cumetrie unde și era suportat de un ciine. Ciinele era dresat ● Consiliul popular al comunei Buzescu a eliberat unor cetățeni o adeverință care le conferă dreptul să lucreze cu cuprul lor sau al clienților la repararea de cazane. Cu această acoperire posesorii lor adună de prin București diferite cantități de cupru șterpelite din întreprinderi. Cine are nevoie de alte adeverințe cu care să se descurce se poate adresa aceluiași consiliu popular. ● Maistrul mecanic Gheorghe Ursache de la Asociația economică intercooperatistă pentru creșterea și îngrășarea porcilor Tomești (jud. Iași) a fost distins cu Medalia Meritul Agricol. De unde se vede

princiară de Teodor Mazilu în regia lui Alexa Visarion ● În satul Arborea, com. George Enescu (jud. Botoșani), sătenii au recoltat porumbul în timp record. Vecinii lor din satul Știnea, în frunte cu brigadierul Constantin Coțovanu, s-au apucat de petreceri și l-au lăsat să mai crească și să se coacă. Aveți nițică răbdare! ● În cartierul Valea Răcădăului din Brașov în spațiul dintre blocuri s-au „născut” mai multe piscine în care micuții cartierului fac baie în timp ce mamele tricotează pe margine. Nu se știe ce fac blocurile! ● Kilometrul zero al Capitalei a fost îngropat: Spațiul simbolic care desemna acest loc stă de mai multă vreme astupat cu moloz și gunoaie. Probabil că lucrătorii de la administrația domeniului public vor ca centrul Bucureștilor să fie la kilometrul 30. ● De pe spațiile virane din comuna Dobrovăț, județul Iași, au fost recoltate 4 tone de legume. Să ne înțelegem, ele n-au căzut din avion, au fost semănate și îngrijite de oamenii satului. ● Manifestarea politico-educativă Cîntecele Incului, organizată în județul Alba, a ajuns la a III-a ediție. ● De la Cooperativa Munca Colectivă din Toplița s-au livrat la export 9 000 de costume de schi. Europeanii noștri se pregătesc de zăpadă. ● Barbu Paris Muleanu este cîștit de bucureșteni prin strada B. P. Muleanu iar de oficiul de stare civilă al sectorului 2 cu B. P. Muleanu. Următoarea instituție va face în curînd trecerea și la tata poetului. ● C.C.H. Suceava va livra pină la sfîrșitul anului o producție suplimentară de 25 milioane lei. Milion cu milion se fac banii, pentru cine muncește. ● În ultimul

publică o știre de senzație: „Noua secție, venind în sprijinul întreprinderilor cit și al persoanelor particulare, execută în condiții bune, satisfacind toate gusturile eventualelor clienți, lucrări de dărăcit lină și scîrmănat deșcui”. Poftă bună! ● Rasa Bălțata românească a împlinit 100 de ani! La expoziția tîrg de taurine 1983 i s-a ridicat o statuie. Statuia nu dă lapte. ● Lucrătorii întreprinderii Mecanice din Gheorghieni au cosit 35 de hectare cu fin. ● Doctorul Mihai Petcu de la I.A.S. Mogoșoaia, ferma Pantelimon, concurează și-n acest an la locul I pe țară la producția de lapte pe cap de vacă furajată. De unde se vede că și la marginea Bucureștilor mai este rin. ● La Otopeni s-a dat de curînd în folosință un bloc cu apartamente pentru specialiștii comunei. Blocul nu are apă și nici grupuri sanitare. E un tip nou, numit Argeș ● Dincă Marin din satul Bălănești, comuna Măruntă, județul Olt, a cumpărat din București un autoturism cu numărul 6 B 2202. L-a plătit proprietarului și a promis că peste o săptămînă va reveni pentru întocmirea actelor. Dus va fi pînă cînd va fi oprit de miliție ● La parcul Al. Moghioros din Drumul Taberei a fost dat în folosință un ceas electronic monumental. A mers o săptămînă dar la schimbarea orei nu s-au găsit specialiștii care să-l oprească. A rămas stîlpul de beton care timp de două zile a dat ora exactă doar după umbră ● În mai multe secții ale întreprinderii Forestiere de Exploatare și Transport Brașov se execută lucrări de modernizare a liniilor tehnologice. În curînd vom afla ce înseamnă acest fapt tradus în beneficii ● Teatrul Național din Craiova și-a deschis noua stagiune cu recitalul actorului Tudor Gheorghe intitulat „Acesta este țara mea” ● Cum trebuie să arate și ce mînincă vacile de la C.A.P. Epurenii (Bir-lad) dacă nu dau pe zi decît 1,9 litri de lapte? ● Pasarella din gara Petroșani nu trece peste Dunăre. Trece peste mai multe linii ferate și e atât de îmbătrînită încît scările seamănă cu niște clape de pian. Cine va cînta la ele Simfonia a III-a a Reparației? ● Din antologia „nu se poate”: Mama, Rusalim

Să ridem oleacă

Tovarășe șef

Subsemnatul T.C. vă aduc la cunoștință următoarele:

În anul 1950 m-am căsătorit cu o femeie văduvă care avea o fiică de 17 ani.

Tatăl meu mă vizita mereu ca pină la urmă să se îndrăgostească de fiica mea vitregă, cu care s-a căsătorit fără consimțămîntul meu.

Deci fiica mea vitregă mi-a devenit mamă, iar tatăl meu ginere, eu fiind în același timp socrul tatălui meu.

Soția tatălui meu a născut un copil, care în același timp este și nepotul tatălui meu, fiindcă era fiul fiicei soției mele.

Băiat, care mi-a devenit frate și nepot, deoarece sint soțul mamei fetei mele vitreg.

În același timp sint tatăl și nepotul soției mele, deoarece fata soției mele imi este mamă vitregă.

Nu după mult timp soția mea a născut un băiat, care a devenit cumnatul tatălui meu, iar mie unchi, deoarece fiul meu este fratele mamei mele vitreg.

De aceea prin mama mea vitregă, soția mea a devenit bunică, dar sint și soțul ei și deci am devenit și eu bunic.

Față de această situație și pentru a nu contraveni asupra dispozițiilor în ceea ce privește eliberarea actelor, întreb dacă fiul meu, care este și în același timp și unchiul meu, are drept la indemnizație, intrucît subsemnatul fiind un om legalist, nu doresc să comit o ilegalitate.

Cu stimă

Ioana, și un băiețel care își știe numele întreg, Mitu Gheorghe. În rest nimic. Cine i-a făcut și i-a pierdut să facă bine să-i caute la adresa de mai sus. ● În magazinele de cosmetice nu se mai găsește decît un singur tip de lac de unghii! Fetele întrebă unde sint Ada și Egreta? Răspundem într-un număr viitor. ● Se pensionează în curînd Vasile Olaru, șef de stație coordonator la stația Titan. După 38 de ani la C.F.R. Vasile Olaru a descoperit că și anii trec tot atât de repede ca și vagoanele de marfă. ● Matilda Bilitzky din Timișoara (str. Dropei nr. 3) a venit în București să-și ridice fiica reținută pentru viață fără căpătîi prin Capitală. În loc s-o la la întrebări, s-a revoltat, protestînd la amestec în viața intimă a unei minore care se aciuase printre studenții străini. ● Observatorul astronomic popular s-a închis puțin pentru renovare. Să sperăm că atunci cînd va fi gata nu vom vedea pe cer mai puține stele decît înainte. ● La magazinul Electrotehnica de pe Bd. Magheru din Capitală am întrebat de baterii de lanternă 3R12. Ni s-a răspuns că nu au, dar la depozit se găsește. Dați atunci cheia depozitului unui cumpărător dispus să le aducă! ● La sectorul minier nr. 1 Sărmașag se scot zilnic 190 de tone peste plan. Și se scot din mină, nu din pivniță! ● În schimb colegii lor, minierii de la Sărmașag II, au un minus de 820 de tone față de plan. Și ei scot din același pămînt. ● Pe strada Turda din București, între Bd. 1 Mai și Podul Grant, nu e nici o trecere de pietoni. Pe aici nu se trece! ● Doi oameni au alergat într-o zi prin București și-au tot strigat stai unui om care fugea de minca pămîntului. Ei strigau stai iar Ion Petracioc, muncitor la Uzinele Republica, striga stați voi, că după voi nu fuge nimeni. Cei doi nu s-au oprit pentru că erau de la miliție și voiau să-l prindă pe unul care avusese nerusinoasa de-a lua din mina unui bătrîn fabuloasa sumă de 20 de lei. ● Soferii maramureșeni au sosit în coloană în județul Călărași, pentru a participa la strîngerea recoltei. Cei de acasă așteaptă veștile bune. ● De la cantina din Valea Cerveniei (județul Gorj) au dispărut cele 146 de linguri și 123 furculițe. Cine va lua și cantina e rugat s-o aducă înapoi. ● Vasile Silvia, gestoriară la un de-

TOT FELUL

ea un mecanic într-un mare complex e la fel de important ca un ingrijitor. A trecut vremea porcarilor. ● Lungu Alexandru (str. Zorelor nr. 6, Bl. M 10, București) era un băiat săritor. Ii ajută pe diferiți conducători auto să-și depaneze autoturismele. Cînd erau gata urca în ele să le încerce și se făcea nevăzut. Alexe Petre din București și C. Bucuianu din Focșani au rămas suferinși. ● Printro hotărîre inexplicabilă a fost desființată secția Clubului sportiv scolar care funcționa pe lângă Liceul industrial nr. 1 din Cugir. În ciuda faptului că elevii judoka din Cugir au cîștigat mai multe medalii la campionatele de zonă și naționale de juniori și sub îndrumarea inimosului antrenor Petre Bădică au alcătuit la Cugir un excelent nucleu de sportivi. (unul dintre ei este membru al lotului național de juniori), hotărîrea a fost luată. Deși a început anul școlar, nu e tîrziu să se mai repare decizia eronată. Sau celor de la Cugir să li se trimită o adresă prin care costumele de judoka, saltelele și celelalte materiale în valoare de sute de mii de lei sint transferate unui club sportiv scolar cu specificul schi. ● Gh. Pacloaia, Bd. 1 Decembrie 1918 (Tîrgoviște) a vîndut pe sub mină 10 planete pentru Dacia 1300. Ii anunțăm pe cei care le-au luat ca pe un chilipir că planetele nu erau noi și că nu cloncăneau pentru că erau umplute cu făină de porumb. Dacă cîțesc după ce-au aflat-o (și asta s-a întîmplat într-o curbă) ne pare rău. ● Are iar succes gluma cu australianul inebunit pentru că si-a cumpărat un bumerang nou și n-a putut scăpa de cel vechi. ● Poștașii din Craiova protestează că în Cartierul Braza lui Novac sint mai multe blocuri cu același număr și purtătorii scrisorilor se incurcă. Cum schimbarea numărului la unele blocuri ni se pare o soluție simplistă noi propunem ca fiecare locatar din apartamentul 9 (de exemplu) să ia legătura cu celălalt locatar al apartamentului 9 din blocul cu numărul 9 și să cadă de acord să poarte același nume. Atunci indiferent unde ajung scrisorile, ar fi corect. ● Știți că-n magazine se găsește tot felul de încălțăminte, numai opinci, nu. Și sint multe școli și case de cultură care au nevoie de opinci pentru formațiile artistice. ● De tîx și de apă minerală are nevoie toată lumea și cu toate acestea ele lipsesc din majoritatea unităților alimentare din Capitală. Campania noastră S.O.S. apele minerale ar trebui înlocuită cu S.O.S. aprovizionarea. Revenim ● Anul acesta în octombrie Teatrul Mihai Eminescu din Botoșani împlinește 25 de ani de existență. Prima piesă a celei de-a 26-a stagiuni va fi „O sîrbătoare

timp programele TV o ocolesc pe Jeanina Matei și-o difuzează aproape zilnic pe Angela Similea. Chiar dacă e vorba de-o muzică ușoară, o măsură tot e bună. ● Radu Constantin din București, Șoseaua Giurgiului 131, a mers cu mașina în centrul Capitalei și cînd a revenit la locul parcurii n-a mai găsit-o. A dat „alarma” și după îndelungi căutări a fost găsită unde o lăsase. Am omis să precizăm că în momentul în care s-a întors la mașină Radu Constantin era pulbere. ● Raicu Vasile și Elena Raicu, doi frați din satul Maia, com. Brazi, județul Ialomița, au lăsat-o pe mama lor în grija unei familii căreia i-au dat drept recompensă un act fără valoare de proprietate asupra casei părintești. După ce i-au luat mamei lor găinile și ultimele bunuri copiii nu mai trec pe la ea nici să-i aducă o piine. Cînd cei din sat le-au dat telefon, replica fiului a fost: puteți s-o înmormîntați că noi nu mai avem nici o pretenție. Poate colegii lui ridică măcar o pretenție de bun-simț. ● Dan Becheru (str. Ghimpați 171, București) a păpat 27 000 lei în 18 zile de muncă de la Centrul de desfacere a produselor de carne de pe strada Clopotarii vechi. Acum are meniu supravegheat. ● Ziarul Clopotul din Botoșani comite un minunat act de cultură: publică în traducere memoriile marelui nostru compozitor George Enescu. ● În aceste zile se dă în folosință primul triaj complet automatizat din țara noastră. E vorba de triajul Videle în care toate operațiunile de manevră și triere a vagoanelor de marfă se vor face automatizat, pe baza unor programe de calculator. ● Constantin Manole (str. Cornescu nr. 65 din București) a furat de la un cetățean o butelie și toată opera lui Alexandre Dumas. ● În gara din Cimpina puteați citi un anunț de genul „C.F.R.-ul vă sfătuiește să nu fumați. Fumatul poate provoca infarct miocardic, ulcer gastric, cancer pulmonar precum și alte boli care dăunează sănătății”. Lucrătorii sint foarte preocupati de starea sănătății călătorilor dar mai puțin preocupati să mătore peronul. ● La Buzău în Piața Dacia există și o simigerie „Dacia”! ● Ziarul Ecolul din Bistrița

Rozalia din Sighetul Marmăției, cu cei doi fii ai săi Gheorghe și Vasile a pus la cale o tîlhărie pe străzile orașului amintit. Se spune că în locul respectiv era bezna. Dar ce bezna o fi fost în mîntea celor trei și cine îi mai poate lumina? ● Pe lângă blocurile OD, și OD, din strada Drumul Taberei nr. 120 continuă de 5 luni odiseea unei conducte și-a unui canal. Nici conducta nu traversează Europa, dar nici mesterii de la I.C.R.A.L. nu se pot lăuda că muncesc ● La întreprinderea de țevi sudate din Zimnicea s-a pus în funcțiune un dispozitiv pentru limitarea mersului în gol al transformatoarelor și convertizoarelor de sudură. Ideile înseamnă bani ● Restaurantul Valea Cascadelor din cartierul Militari seamănă cu o arenă pe care se desfășoară Campionatul european al mîncătorilor de semînțe. Arbitrează responsabilul unității Mihail Uscatu ● Scrisorile pentru această rubrică se primesc pe adresa redacției, cu mențiunea De tot felul. Luni și marți între orele 10-13 puteți suna la telefonul 17 60 10, interior 2600.

Rubrică redactată de CORNEL NISTORESCU

Gestul care spune tot...

El, care ar fi avut motive să pretindă a fi primit și ascultat înaintea celorlalți de către ofiterul de serviciu, pentru că venise acolo cu totul dezinteresat, din proprie inițiativă, pentru a îndeplini o îndatorire cerută în primul rînd de conștiință, a preferat să se așeze frumos la rînd, simplu și civilizat, să aștepte cu răbdare și înțelegerea cuvenită. — Nu vă supărați — i s-a adresat politicoș plutonierului aflat în ziua aceea de serviciu la Miliția stațiunii Mamaia — unde pot să depun o sumă de bani pe care am găsit-o acum citeva minute pe faleză? — Să mă mai și supăr pentru un asemenea gest frumos? i-a răspuns zîmbind milițianul. Este adevărat că legea obligă pe oricine care găsește bani sau obiecte pierdute să predea aceste valori, însă, practic, îndeplinesc această îndatorire civică numai oamenii corecți, pătrunși de o adîncă omenie. Vă rog să luați loc și să relațiați unde și în ce împrejurări i-ați găsit, — l-a invitat subofițerul. Știu că unii cetățeni care vin din proprie inițiativă să ne sesizeze ceva ori să predea obiecte găsite, se întrebă, mirați: „Cum, domnule, să mă pierd timpul ca să scriu ce și cum?”. Noi îi înțelegem, dar citeva date scrise sint necesare. Pentru că, și în cazul unor obiecte sau valori pierdute și găsite de oameni corecți, care le preda

imediat, se mai întîmplă să avem surprize...

Stancă Piron, muncitor din Rîmnicea Sarat, str. Digului, bloc 1 B, cel care se prezentase să predea suma de bani găsită — aproape 5 000 lei — s-a uitat la ofițerul de serviciu puțin mirat. N-a prea înțeles ce-a vrut să spună milițianul în legătură cu „surprizele” care ar putea să apară la prezentarea păgubașului.

Ii aducem, pe această cale, la cunoștință, odată cu omagiul pe care îl adresăm în numele redacției, pentru gestul firesc și totuși semnificativ de conștiințiozitate cetățenească, anume că, după ce Miliția stațiunii Mamaia a adresat prin „Radiovacanța” citeva apeluri către cel care a pierdut o sumă de bani, fără să se facă precizări, s-au prezentat la miliție nu mai puțin de patru indivizi, pretinzînd că ei ar fi păgubașii. Unii au recurs chiar la improvizatii abjecte, de oameni șocați, atît pentru pierderea banilor, cît și pentru gestul (!!) celui care i-a găsit și predat. Numai că atunci cînd li s-a cerut să precizeze suma, felul bancnotelor și locul, cel puțin aproximativ, în care au pierdut banii, aceștia au făcut ochii mari și grimase schimonositoare, bătînd în retragere.

Și astfel de gesturi spun totul despre profilul moral al unor indivizi fără scrupule...

MIHAI GROZAVU

Ernest Maței văzut de NUNI ANESTIN

■ Sintem „Cooperativa artă și precizie”, unitatea nr. 74, cu sediul în str. Făinari nr. 26, sectorul II București. De doi ani, de când ocupăm acest imobil, solicităm Direcției de telecomunicații a municipiului București mutarea postului telefonic cu nr. 136487, pe care l-am deținut inițial în str. Bîdescu Vodă, la noua adresă. Am primit răspunsuri negative. Menționăm că unitatea vecină cu noi, „Ascensorul” deține telefon, exprimându-și dorința de-a ne cupla la același telefon (Gheorghe Turcu, șef unitate nr. 74, Cooperativa artă și precizie). Dat fiind specificul unității, telefonul este indispensabil.

■ Locuitorii străzii Voicu Tomescu, sector 5, București înștiințează revista că amintita stradă nu este canalizată, nici asfaltată, nici pietruită. În zilele ploioase, strada devine o uliță noroioasă, aproape im practicabilă. Locuitorii străzii roagă Consiliul popular al sectorului 5 să intervină pentru îndreptarea situației, ei înșiși fiind dispuși să ajute în această acțiune.

■ Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare: ca răspuns la scrisoarea lui Nicolae Georgescu, adresată revistei, cu rugămintea de-a scrijini pe fiica sa (medic veterinar, Rădulescu Magda), în vederea încadrării sale într-o unitate din București, vă comunicăm: s-a aprobat încadrarea provizorie la Centrul de cercetări și biopreparate pentru păsări și animale mici „Voluntari”, București.

■ Până la data de 25 mai a.c. am lucrat la cofetăria „Carpați” din Cugir, județul Alba. Din această dată am fost detașată la unitatea „Doina”, aparținătoare tot de I.C.S.M., deoarece cofetăria amintită s-a închis, pricina fiind lipsa în gestiune. Menționez că am refuzat să achit o cotă din minusul înregistrat în gestiunea șefei de unitate. Sint calificată și lucrez la unitatea sus menționată din anul 1976, așa că nu văd motivul detașării mele pe temelul că n-am vrut să achit o sumă pentru care eu nu mă fac defel vinovată. (Ileana Suciu, Cugir, str. Coșbuc nr. 10, sc. A, ap. 20)

■ Starea sănătății mele este gravă și nu mă lecuiesc decît cu un fel de medicament: haloperidol (picături). Ce ține însă că medicamentul nu se găsește de-o vreme în rețeaua farmaceutică. În consecință, m-am adresat Oficiului central farmaceutic, Ministerului Sănătății, dar n-am primit nici un răspuns. (Borșa Sofia, Bistrița, str. Romană, bloc 2, sc. C, etaj I, ap. 8, județul Bistrița-Năsăud). Viata Sofiei Borșa este în pericol fără procurarea acestui medicament. S-o ajutați!

■ Consiliul orașenes al sindicatelor Cimpulung Muscel: în legătură cu cele semnalate de Ana Bușneru om al muncii de la Cooperativa „Marama musceleană”, vă comunicăm că cele semnalate sint reale. S-au luat măsuri pentru îndreptarea stării de lucruri din cadrul atelierului unde lucrea. Rețineți, de asemenea, că sus-numita este retribuită actualmente corespunzător categoriei tarifare înscrise în cartea de muncă. Întrebarea noastră este: ce facem cu șeful de atelier, care vorbește cu personalul muncitor, de parcă s-ar trezi peste noapte la oi?

■ Rog a lua în seamă acest caz, pe care mă zbat de 13 luni să-l rezolv și nu reușesc. Am un frigider „Arctic”, care s-a defectat. M-am adresat în mod normal cooperativei de profil din Aleea Nișei, care mi-a și încasat frumusețea sumă de 2.000 lei, dar de reparat frigiderul nici până azi nu l-a reparat! (Bilar Anghel, str. Gârniței, nr. 7, bloc 42, sc. II, ap. 99 București). Meseriașii din Nișei socot că vine iarna și nu va fi nevoie de frigider. Dar până

atunci mai e timp pentru ca șefii lor să-i pună în priză. S-o facă!

■ În blocul în care locuiesc am ca vecini familia numitei Rădvan Lucia, ap. 22. Linistea locatarilor este tulburată violent de radio, televizor și casetofon, date cu volum maxim! Am încercat să le explic omește, dar n-am găsit audiență. (Anghel Marcel, Galați, str. Brăilei nr. 19, bloc R-3, ap. 23).

■ Consiliul popular al județului Dolj: așa cum relatează și numitul Șarpe Gheorghe, comuna Gighera dispune de un valoros și reprezentativ patrimoniu de istorie și etnografie. Muzeul Olteniei a transferat vitrinele necesare organizării punctului muzeistic, a întocmit tematica și a sprijinit documentarea. Ca spațiu corespunzător și central s-a propus localul fostului dispensar uman. În scurt timp se va deschide, așadar, punctul muzeistic de la Gighera. Deci, se poate!

■ La restaurantul „Olimp” din Șoseaua Colentina din București au acces numai anumite persoane, după bunul plac al personalului. Ar fi util de aflat dacă forurile comerciale superioare știu de această măsură abuzivă a celor de la Olimp. (Emanuël Robu, Șoseaua Colentina 40). Dacă nu știu, le comunicăm pe această cale. Am verificat și am constatat că cele relatate de dumneavoastră sint reale. Să nădăjduim că cei de la Olimp nu se cred chiar... la masa zeilor.

■ Cîțiva tineri din Siliștea-Nouă, județul Teleorman, ne întreabă pe bună dreptate de ce nu se finalizează propunerea revistei noastre, în legătură cu schimbarea numelui comunei. Firește că sint multe localități în țară care se termină în NOUA, așa că nu ar fi nici o pierdere. Siliștea-Nouă să revină la Siliștea-Gumești, ca în scrierile lui Marin Preda.

■ Procuratura județeană Covasna: La plîngerea numitei Sala Elisabeta Maria-Eniko din Hagiș, adresată revistei, vă comunicăm că fapta comisă de Corbeanu Ion, care a cheltuit în interes personal pensia de urmaș a fiicei sale minore, constituie infracțiune de gestiune frauduloasă, prevăzută de articolul 241 din Codul Penal. Am sesizat miliția județului Covasna în vederea cercetării, împotriva numelui Corbeanu Ion, domiciliat în Eforie Nord, str. Spiru Haret nr. 17, județul Constanța.

■ Am 23 de ani. Sufăr de scolioză dorsală congenitală. Am făcut zeci de ore de gimnastică medicală. Am purtat corsetele prescrise în astfel de situații. Starea mea nu se ameliorează (Stănescu Valentina, Călărași). Dacă vreun medic ori vreun om de inimă poate s-o readucă în rîndul oamenilor sănătoși să o facă.

■ Institutul oncologic Cluj-Napoca: se adevărește prin prezența că bolnava Margareta Heinrich, din Carei, str. Mihai Viteazul, bloc R4, ap. 13, județul Satu Mare, este în evidența noastră. I-am eliberat adeverința pentru a-l servi sus-numitelor Filatura de bumbac din Carei, unde lucrează. Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale trebuie să intervină spre a nu i se revine impozitul majorat pentru persoane fără copii, deoarece, după operația survenită nu poate avea niciodată copii.

■ Pricop Constantin, șef de producție industrială la Întreprinderea de legume-fructe Brașov ne încunosește: producem de mai mulți ani o serie de esențe pentru fabricarea băuturilor răcoritoare. Toate aceste concentrate indigene sint produse din sucuri naturale din fructe, plante aromatice, din flora spontană și din culturi organizate. Menționez că

în cadrul întreprinderii funcționează o stație pilot de cercetare pentru băuturi răcoritoare, unde lucrăm împreună cu specialiștii de la Institutul de cercetări pentru valorificarea legumelor și fructelor București. Deoarece timpul este încă prielnic pentru a degusta, la Brașov, aroma, calitatea sucurilor naturale atât de căutate și sănătoase. Aviz solicitanților și vi-legiaturistilor.

■ În cursul anului 1978, bloc cu 10 nivele, în strada Opancez nr. 3, bloc 15 B, sector 2 din Capitală. Deși nou, au apărut serioase deficiențe care duc la degradarea blocului și cauzează asupra sănătății locatarilor. Este vorba despre infiltrații prin terasă, infiltrații prin panourile de la fațadă, condens etc. Asociația locatarilor blocului 15 B, strada Opancez nr. 3, sector 2, București). Cerem ca I.J.C.M. Suceava, I.C.R.A.L. Colentina și D.G.D.A.L. să rezolve în termen scurt această stare nedorită de fapt. Este cazul ca din 1978 și pînă în 1983 să se facă recepția finală a acestui bloc buclucaș. Au trecut, totuși, 5 ani!

■ Faimoasa lupoaică și puil ei — simbolizînd întemeierea Romei și a poporului roman —, este reprezentată în una dintre statuile care dominau Dealul Patriarhiei, în apropierea unor clădiri impozante. Din rațiuni care-mi scapă, ea a fost mutată undeva pe Calea Dorobanți, într-un mic parculeț, pierdută printre niște pomi, care o acoperă. (Ioan Rădulescu, bd. IV București). Statuia, hotărît lucru, trebuie să-și afle un loc mai potrivit. Dacă este posibil — și este! — un loc central! N.R. Sau măcar să se vadă!

■ Am aflat că recent de sub teascurile tiparului a ieșit cartea „Pregătirea și examinarea conducătorilor auto”. De luni de zile caut această carte. Am scris inclusiv „Cărții prin poștă”. Mi-e imposibil să intru în posesia ei. Aș oferi o frumoasă recompensă. (Șerban Tudor, comuna Drăgănești Vlașca, județul Teleorman). Cine-i expeditorul?

■ Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Gorj: din cercetările efectuate rezultă că Cerceț Gheorghe din Bolboși, Gorj, nu lucrează, deși i s-au oferit mai multe locuri de muncă, ultimul fiind la T.C.M. Gorj. Consiliul popular comunal Bolboși, conform art. 8 din Legea 25/1983 își propune să fie luat în discuția adunării cetățenești, pentru refuz sistematic de la încadrare în muncă. Dacă discuția din adunarea cetățenească și amenzile nu ajută ca leac pentru chiul, mai sint și prerogativele legii!

■ Sint unul dintre cei care pledează pentru reintroducerea literei „ă” din „a” iar nu din „i”. În anul 1954 s-au adoptat cu surprinzătoare ușurință actualele norme ortografice. Nu cred că există alt remediu decît reintroducerea lui „ă” în corpul cuvintelor! (Laurențiu Salcă, str. Beethoven nr. 4, Cluj-Napoca). Pledoarie profesorală de bun augur.

■ Incredibil dar adevărat: Abel Dărăban (cartier „Carpați”, Aleea Clăbucet nr. 11, bloc 4/50) adresează o scrisoare revistei, pe numele subsemnatului, în legătură cu tergiversarea anunțului în „Buletinul Oficial” a pierderii livretului militar și a carnetului de muncă. Conform uzanțelor, scrisoarea este trimisă spre soluționare Buletinului Oficial. Iată ce răspuns stupefiant primim, cu nr. 100 C/19 septembrie 1983: „Publicația privind pierderea celor două acte (livretul militar și

carnetul de muncă) pe numele tovarășului Dorin Salăjan a apărut în Buletinul Oficial nr. 64 din 25 august 1983”. Această „glumă” sinistă, de prost gust publicitar, cred că este unică în felul ei. Mare noroc, totuși, că în Buletinul Oficial apare numele petentului, iar nu al subziseului.

■ Sint posesorul unui robot „Bihoreanca”, produs la Oradea. Mi s-a defectat și m-am adresat, în mod normal, cooperativei „Metal-Casnica” din Șoseaua Pantelimon. Aminările au fost supărătoare și de fiecare dată mi s-a invocat același motiv: lipsa pieselor de schimb! Mă miră că pentru robotul de Oradea nu sint piese de schimb, iar pentru altele de import, sint. (Radu Gheorghe, str. Armeniș nr. 4, bl. F1, sc. B, ap. 18). Nu cumva merceologii au omis din comenzi aceste piese de schimb? Toamna este timpul comenzilor pentru anul care vine. S.O.S.!

■ Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Sibiu: vă facem cunoscut că lui Gross Peter, care s-a adresat revistei dumneavoastră, solicitînd sprijinul în obținerea unui loc de muncă, în ziua de 7 septembrie curent i s-a înminat repartiția pentru Întreprinderea de morărit și panificație Sibiu. Loc de muncă acceptat.

■ Mama mea a fost internată la spitalul din orașul Fălticeni. Printre o intervenție chirurgicală grea, grupa de medici condusă de dr. Constantin Moldoveanu a scos-o în afara pericolului. (Mirel Nichita, Fălticeni, județul Suceava).

■ Consiliul popular orașenes Medgidia: am luat în evidență cererea lui Apetrel Nicolae, adresată revistei. Ea va fi soluționată pînă la sfîrșitul lunii octombrie a.c., fie printr-un schimb de locuință, fie prin repartizarea unui alt apartament corespunzător cerințelor.

■ Blocurile 1, 2, 3 au fost construite și date-n folosință în anii 1960—1961, avînd sistemul de încălzire cu lemne. Într-o perioadă imediată s-a dat în folosință și blocul 4, în care s-a introdus gazul metan. Începînd din anul 1973 s-a introdus gazul și în bucătăriile blocurilor mai sus-menționate, dar numai în bucătării. Solicităm forurilor orașenesi să racordeze blocurile 1, 2 și 3 la sistemul de încălzire central. Este vorba doar de încă un foc de gaze și de instalarea de contoare separate pentru fiecare apartament. (Asociațiile locatarilor din blocurile 1, 2 și 3 Bușteni, str. Fintînii nr. 9, 11 și 13).

■ Consiliul popular comunal Onești, județul Bacău: din anumite motive personale petiționarului Păun Gheorghe și Marifa, pensionari ai C.A.P. Onești, s-au mutat la fiii lor, în Bacău, beneficiînd însă în continuare de drepturile cuvenite de la C.A.P. În iarna și primăvara lui 1983, la C.A.P. Onești s-au măsurat loturile în folosință, găsindu-se la unii membri cooperatori și pensionari teren în plus în loturile pe care le dețineau, aspect valabil și pentru familia Păun.

■ De mai bine de 1 an de zile am dus la atelierul de reparatii produse electrocasnice din Bocșa I, două bucăți de mașini de spălat Alba-Lux. Prezentîndu-mă în mai multe rînduri după cele două mașini de spălat, predate spre reparare, am constatat recent că ele se află des-

completate, într-o stare jalnică. (Dimitru Vreju Gheorghe, locatitatea Bocșa I, str. Viitorului nr. 33, județul Caraș-Severin.) Se pare că meseriașii din Bocșa au studiat legenda de fata moșului cea leneșă, care strică două cămăși pentru a face una rea? Să n-o facă, la urma urmei, pe socoteala altora, că pe buzunarul lor.

■ Întreprinderea de foraj Băicoi (Liliești) și-a durat un bloc de nefamiliști lingă casa mea (proprietate personală), str. Independenței nr. 41. Gardul care-mi împrejmuia casa a fost distrus efectiv în timpul construirii acestui cămin pentru nefamiliști. Întreprinderea de foraj Băicoi cunoaște situația creată, dar nu s-au luat nici un fel de măsuri, iar gardul din plăci prefabricate promis din 1979, nu s-a ridicat. (Stan Mihai, Băicoi, Prahova.) Făceți-l omului gardul promis, dacă pe-al său l-ați stricat!

■ Întreprinderea de transporturi București: în programul privind îmbunătățirea condițiilor de locuit la căminele de nefamiliști „Bucureștii-Noi”, s-a dispus de către conducerea I.T.B. punerea în funcțiune a hidroforului de la centrala termică a depoului Bucureștii-Noi, în vederea asigurării apei calde menajere și la etajele superioare. (Este răspunsul primit, prin revistă, de către Mircea Moldoveanu, strada Hrisovului nr. 2-4.)

Pageină realizată de **DORIN SALAJAN**

Poșta redacției

■ Gheorghe Raț — Moravița (Timiș): Nu, pentru că la data pensionării pentru limită de vîrstă nu erați beneficiar de permise de călătorie gratuite pe cale ferată. ■ Aurel Gălbior — Cluj-Napoca: Justificat vi se refuză efectuarea mențiunii de schimbarea domiciliului în B.I., întrucît cei care au primit aprobarea stabilirii domiciliului în orașele declarate, potrivit legii, orașe mari, și li s-a desfășurat contractul de muncă din motive imputabile lor, înainte de implinirea a 5 ani de la data încadrării (cazul dv.), nu mai pot beneficia de această aprobare.

■ Elena Crețu — București: S-a calculat corect, conform Legii nr. 5/1973. ■ Ghinița Cotigă — Ghidigeni (Galați): La nașterea ultimilor copii ajutorul pe care l-ați primit nu a putut fi majorat, pentru că primii copii depășiseră vîrstă de 18 ani și nici nu își continuau studiile. ■ Valentin Păcurar — Mediaș: Aveți dreptul numai pe anul în curs. ■ Petre Baciu — București: Dacă dețineți datele necesare identificării livretului, adresați-vă în scris Sucursalei de Economii a municipiului București, din Calea Victoriei nr. 7 sect. 3.

■ Toma Daricleuc — Flămînzii (Botoșani): Transferul în interesul serviciului se acordă la cererea unității unde se transferă persoana încadrată în muncă, de către conducerea unității de la care pleacă cu aprobarea organului ierarhic superior al acesteia. În acest sens, cereți Filaturii de bumbac din Flămînzii acordul prealabil cu privire la transfer. ■ Alexandru Boroș — Strehaia: Instituția nu poate desface contractul de muncă celui care a solicitat pensionarea decît după primirea deciziei de pensionare.

■ Ecaterina Tocescu — București: Nu mai este posibil, au trecut aproape 13 ani. ■ Ana Izbășoiu — București: Consiliul oamenilor muncii din unitate poate să reducă sau să anuleze cota de participare la premii celor care în cursul anului au avut deficiențe în activitate sau abateri disciplinare. ■ Elena Cristescu — Ploiești: Comunicarea a fost corectă. Informații suplimentare puteți obține la D.P.M.O.S.

MARGA NEDELEA

● **„FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.**

Cine n-a pus degetul, măcar cînd era copil, pe botul unui ciine, pe nasul umed al micului său patriuped și-a văzut că era rece? Pe sufletul omului nu poate să pună nimeni degetul, și asta nu e deloc rău, asta e chiar bine, cu toate că răceala dinăuntru, dacă există, tot își găsește pînă la urmă o cale de a fi aflată și răbufnește cînd te aștepți mai puțin, ca un val de frig prin ușa deschisă a unei ghețării.

S-ar putea spune că O.F., așa rămîndu-i numele în aceste rînduri, s-a ridicat cu numele-l întreg printre copiii de seamă lui, printre colegii de școală și de facultate și mai tirziu printre colegii de serviciu sprijinindu-se de raza unei stele mai norocoase decît a altora, neavînd prilejul în viața nici să iasă la cîmp cu sapa, nici să fie nevoit să poarte hainele rămase prea mici ale vreunui frate mai mare, nici să mănînce mai puțin decît ar fi vrut și în general să nu aibă parte niciodată de o grijă mai împovărătoare decît i-ar fi putut duce umerii. Confortul casei părintești i-a înlesnit o copilărie fericită iar posibilitățile de instrucție, peste nivelul comun, l-ar fi putut face să ajungă ceea ce se numește un om de nădejde. Dacă nu s-a întîmplat astfel, atunci o explicație rămîne de bănuț în faptul că lumea lui interioară, în creștere, în maturizare, trebuie să fi avut un centru de greutate greșit. Probabil că așa trebuie să fi fost și deplasarea aceasta s-a produs cu încetul, pe nevăgăte de seamă, nu atît din pricină că știa să citească și avea de unde să procure reviste străine, de exemplu, ci pentru că treptat se pierdea în lumea aceea străină, lăsîndu-se răpît de strălucirea nichelată și cromată din belșug a automobilelor de lux, pînă a ajuns să se piardă cu totul în viltătoarea pozelor colorate. Și cînd în adolescență a simțit în inima lui, ca o bătaie de aripă, dorința de a părăsi în orice mod țara pentru a se stabili într-o țară capitalistă unde, după opinia pe care începuse să și-o facă despre sine, ar fi avut perspective mai bune de a se realiza, atunci trebuie să se fi infiripat ceea răceală și strănărare față de lumea din jurul pe care n-a mai privit-o de-atunci încolo decît cu un ochi, ca să zicem așa, cu celălalt întîrînd, neștiut de nimeni, asupra închipuirilor lui.

Prieteni și sfaturi

Pe cînd mai era student, drumul lui s-a întretăiat la un moment dat cu al unui străin, un anume C.R., despre care bineînțeles că n-avea de unde să știe că e agent al unui serviciu de spionaj și nici că sub semnul unei amiciții spontane și cultivate apoi cu asiduitate el era supus unui adevărat studiu. Se zice că atunci cînd ai un prieten cu un singur ochi e mai bine să-l privești din profil și străinul, nu e greu de înțeles, tocmai asta făcea, privindu-l mai ales din partea ochiului cu care băiatul nostru, o luase bine de tot razna către vilele, piscinele, șezlongurile în care se stă și se bea îndelung whisky cu sifon sau fără, în general către tot tacumul poalei căruia i se năzărise să-i fie stăpîn într-o bună zi. Înainte de a pleca din țară, la expirarea misiunii sale oficiale,

Cronica șoselei

Inestimabila valoare a secundeii

Vrînd-nevrînd, trebuie să admitem soseala toamnei. Ne-a vestit-o clopoțelul care a inaugurat noul an școlar; ne-o arată frunzele ce încep să îngâlbenescă; o recunoaștem, noi automobiliștii, în apariția zilelor cu ploaie, cu carosabil umed, condiții meteo-rutiere cu care posesorii permiselor de conducere obținute în sezonul de vară încep abia acum să ia cunoștință. Unii nerealizînd încă necesitatea adaptării unei conduite adecvate, corespunzătoare noii situații, alții dîndu-și seama după ce au încercat deloc plăcutul sentiment al derapării mașinii.

O caracteristică pe care o consemnăm cu plăcere este nota de disciplină rutieră imprimată circulației de covîrșitoarea majoritate a participanților la trafic. O apreciere ce are acoperire în fapte. Aparatele radar înregistrează cu regularitate în toate zonele țării peste 90 la sută dintre conducătorii auto circînd în limitele vitezelor legale. Ceea ce înseamnă mult mai mult decît respectarea unei anumite reguli de circulație. Este expresia concepției civilizate despre om și autovehicul, despre capacitatea, dar și limitele omului de a stăpîni herghelia de cai putere ce se pot ușor dezlîntui și scăpa de sub controlul celui aflat la volan, dacă apasă cu nesăbuintă pe pedala de accelerație. Putem spune, fără a exagera, că este o virtute să știi să te stăpînești, să rezisti tentației vitezei excesive.

Revenînd la ceea ce este pozitiv și preponderent în comportarea participanților la trafic, pot arăta că nu numai dintre conducătorii auto, ci și dintre pietoni sînt tot mai numeroși cei care înțeleg și se supun rigorilor siguranței rutiere. Există orașe și chiar municipii, unde de doi, ba și de trei ani nu s-a comis nici un accident din cauza pietonilor. În aceste localități rar poate fi

străinul l-a promis tînărului prieten că-l va recomanda locuitorului său și chiar așa s-a întîmplat, a fost predat și preluat ca o ștafetă, noul protector, M.R., luînd degrabă legătura cu el și făcîndu-l părtaș la eliza de emoție în care i-a spus, confidențial, că predecesorul său i l-a descris ca pe un „băiat bun, inteligent, care prezintă încredere deplină”. Băiatul rămăsese de fapt, fără să știe, același obiect de studiu și pentru a-și duce la capăt investigația străinul a încercat să se adapteze, inventînd „pasiuni comune”, între care audițiile muzicale, excursiile, înclinația către cercetări speologice erau cîteva dintre mijloacele alese pentru atingerea scopului. Pentru băiatul care-și închipuia că trăiește tot ce citește, seturile masive de reviste străine erau alt mijloc. Și ast-

„Nu numai cu bani”

Înainte de a se așterne pe muncă, își îngăduie o scurtă vacanță iar propunerea străinului, de a face împreună o excursie în munți, l se pare cum nu se poate mai nimerită pentru a alunga oboseala zilelor grele ale examenului de absolvire. Cei doi pleacă la drum. Cu acest prilej, M.R. abordează pentru prima oară fără ocolisuri, fără cuvinte spuse pe jumătate, problema furnizării de informații. Nu uită să amintească tînărului său tovarăș de drum de intenția sa de a se stabili în străinătate și de sprijinul pe care i-l promisese pentru a-și împlini acest vis iar la afirmația acestuia din urmă că nu dispune deocamdată de posibilități materiale pentru a-și înlăptui visul acela mai vechi îi

Greșelile băiatului bun și felul în care și-a căutat norocul cu luminarea stinsă

fel, prietenia continua, dezinteresată, dovedind cît de frumos se pot înțelege doi oameni, unul născut într-o țară din apusul Europei iar celălalt mai dinspre răsărit. Străinul s-a dat peste cap și i-a făcut rost de niște casete cu înregistrări dialectale pentru a-i ajuta la întocmirea proiectului de diplomă și cam prin aceeași vreme a început a-i face cunoștință cu mai mulți conaționali veniți în România ca turiști, asigurîndu-i că-l va sprijini pentru obținerea unei burse în străinătate în vederea pregătirii doctoratului. Jocul încă nu devenise din cale afară de primordios dar avea să devină astfel în curînd, străinul incitîndu-l sistematic și tot mai frecvent și grav în comentarii denigratoare la adresa orînduirii sociale și de stat din țara noastră și stimîndu-i, prin punerea în funcțiune a bateriei tuturor mijloacelor sale de convingere, dorința de a părăsi România. Știa el, pe semne, că uneori nu este rău să pui gaz peste foc. Și asta a tot făcut, a turnat tot mai mult gaz, pe măsură ce se apropia momentul absolvirii facultății iar băiatul ar fi putut să înceapă a se devedea „util”. Relația progresase îndeajuns încît străinul să-și îngăduie să intervină mai direct decît oricînd în viața acestuia, sfătîndu-l să renunțe la postul în învățămînt, care-l fusese oferit, și să se angajeze ca traducător într-o instituție unde existau „alte perspective”.

După ce încheie facultatea de filologie și își dă examenul de licență, băiatul se încadrează la un institut de cercetări și proiectări.

spune pe șleau că „nu numai cu bani” poate plăti un asemenea serviciu. Odată angajat la institut, va avea posibilitatea „să plătească”. Asupra modalităților ce i-ar fi stat la dispoziție urmau să discute la momentul potrivit.

Tînărul se întoarce din excursie, își ia în primire postul și numai el știe cum a trecut peste regula că la institutul respectiv activitatea lui a început prin a i se aduce la cunoștință prevederile legii cu privire la apărarea secretului de stat. Dacă se deprinsese să privească în jurul lui cu un ochi, probabil că ajunsese să asculte numai cu o ureche. Ce-l interesa, i se întipărea totuși în minte. Așa s-a întîmplat și cu înștiințarea primită din partea amicului său, după o vreme, prin care acesta îl invita la o preambulă în afara orașului. Acolo, la cîmp deschis, străinul i-a cerut o descriere, o prezentare a primelor sale observații din institut, l-a întrebă care-i sînt atribuțiile de serviciu, s-a interesat de profilul cercetărilor, despre colegii și șefii tînărului, despre modul de asigurare și pază a documentelor secrete. Tînărul a relatat detaliat tot ce i se ceruse. Ajungînd la certitudinea că el poate obține informații de valoare, străinul îi propune să plătească prin furnizarea de informații ajutorul pe care i-l va da pentru a pleca din țară și tînărul declară că „este hotărît să încerce”.

Și de-abia de-aici încolo el n-ar mai avea dreptul la absolut nici un fel de înțelegere și iertare din partea lumii pe care o privea fie strîmb, fie de sus, în orice caz ca pe o lume străină.

Un film oarecare

Mai departe, povestea se depănă ca într-un film oarecare, ca într-unul de duzină, s-ar zice, fiindcă se poate întîmpla ca uneori viața să fie mai puțin inventivă decît autorii romanelor polițiste și de data asta chiar așa pare să se fi întîmplat. În instructajul pe care i l-a făcut, străinul îi indicase să-și facă relații mai cu seamă în rîndul dactilografelor, secretarelor, fotografiilor și desenatorilor, întrucît „este probabil ca aceștia să se dovedească mai neglijenți decît inginerii și cercetătorii care sînt, de obicei, mult mai prudenți cu rezultatele muncii lor”. Fusesse învățat să treacă prin birourile acestora și, dacă va avea prilejul, să sugrăge diverse materiale „avînd în vedere în primul rînd filme, table și indigouri”. Cei doi proiectaseră să se vadă „numai cînd va fi absolută nevoie” și foloseau un sistem codificat pentru comunicările necesare stabilirii datelor, locurilor și orelor viitoarelor întîlniri.

Docilul ucenic într-ale trădării, pe cale de a deveni un spion calificat, ca să zicem așa, a început să caute prietenia unora dintre colegii săi, să le facă diverse servicii, mici cumpărături de exemplu, și cu șoselele și momelile al căror mecanism începuse să-l descifreze a reușit să treacă înlocuitor la îndeplinirea datorită alușbei lui celei noi, intrînd în posesia unor filme ce ilustrau procese tehnologice cu caracter de nouitate pe plan mondial și a unor indigouri folosite la redactarea de materiale cu conținut secret, referitoare la rezultatul unor cercetări aplicative. N-a priceput, se vede, că străinul avea nevoie de serviciile lui în România, nu în altă parte, și străduindu-se să-și sporească utilitatea și să-și mărească șansele de-a părăsi mai repede țara s-a avîntat într-o sferă de preocupări din ce în ce mai largă, țînînd să afle informații despre rentabilitatea unor întreprinderi beneficiare ale cercetărilor institutului, schema de organizare a gărzilor patriotice din acel institut, profilul și amplasamentul unor unități militare din zonă. Sigur că, pînă la urmă, oricît ar fi crezut el că e altfel, tot se întîmplă să se spargă norocul, ca un ou de cuc, peste care a călcat cineva. Remarcînd interesul său pentru unele teme de cercetare, pentru birourile unde se lucra cu documente secrete, unii dintre colegii săi au sesizat forurile în drept și organele de securitate au reușit să documenteze și să pună capăt „prieteniei” dintre cei doi și planurilor lor. Au fost întreprinse, totodată, măsuri eficiente pentru a proteja și a preveni scurgerea secretelor către serviciul de spionaj pentru care lucra străinul. Cît îl privește pe băiatul care avea de gînd să-și părăsească țara dar nu mai înainte de a-l aduce daune și de a o trăda, e limpede că el, „băiatul bun”, a cam făcut greșeli și că, pentru a spune astfel, și-a căutat norocul cu luminarea stinsă.

DUMITRU ELIADE ■

văzut vreun pieton care să traverseze la întîmplare. Vreau să spun, pe oriunde și oricum, numai să se vadă pe trotuarul opus.

Și aici este vorba tot despre o optică superioară în înțelegerea relației om — mașină, optică potrivit căreia există loc pe fișa numită generic drum și pentru om și pentru mașină, în măsura în care omul se consideră parte organică și nu o individualitate izolată în traficul rutier.

În raporturile dintre conducătorii auto își face loc, într-o măsură din ce în ce mai pronunțată, spiritul de colegialitate, de ajutorare și prevenire reciprocă. Brațul șoferului de camion care face semn automobilistului din urma sa că se poate angaja în depășire, sau, dimpotrivă, îl oprește de la efectuarea manevrei, este expresia solidarității ce leagă pe un om de altul, avînd o valoare umană dătătoare de optimism că nu te affii singur pe șosea, că alături de tine se află un om. Nu știi cine este omul, pe care abia dacă îl vezi preț de o secundă, și nici el nu te știe pe tine. Și totuși într-un asemenea gest se sintetizează poate cel mai elocvent sentiment al că sintem participanți la aceeași circulație, în cadrul căreia fiecare trebuie să ne găsim și să oferim unul altuia un spațiu de deplasare.

Din păcate, nu este încă totul multumitor în ceea ce privește conduita rutieră a unor conducători auto. Se ignoră adeseori unele aspecte, doar în aparență minore, pentru că în realitate sînt capabile să declanșeze urmări nevănuite unei. De pildă, traversarea unei linii de cale ferată. Te oprești, te asigură, și, dacă nu sînt pericole, traversezi sinele. Pare o treabă simplă. În fond, însă, trebuie să îți seama de o serie de lucruri. Să anticipezi, să te gindești la eventualele situații ce se pot ivi. Ca, de exemplu, oprirea instantanee a motorului. Rar se poate ivi o asemenea împrejurare. Dar se poate...

În mașină erau 4 tineri. Veneau de la pescuit. Puțin nervoși din cauza insuccesului, tolbele fiind la fel de goale, ca la venire. Tocmai discutau varianta deplasării la o altă baltă. „Peste o oră e întineric, unde să ne mai ducem?” remarcă proprietarul mașinii. „Într-o oră, dacă ne merge bine, putem umple saculorul. N-am prins, de cite ori m-am dus

la „Balta Morii”, peste mai mic de 500 de grame”. Băieții ajung în apropierea căii ferate. Opresc mașina cam la 200 de metri de drumul de fier. El, ce facem, v-ați hotărît?” „Hai să încercăm, în fond n-avem ce pierde. Urcă tu la volan, Decebal, mai acumulezi experiență. Drumul nu-i circulat deloc”. Băiatului, cu permisul obținut abia de 30 de zile, nu-i vine să creadă că e lăsat să conducă. Exact cînd a împlinit 18 ani a dat examen și a reușit, cum se zice, din primul foc. Se urcă cu mișcări nesigure la postul de pilotaj. Pornește motorul, introduce maneta în treapta întâi, apoi într-a doua și accelerează puțin mai mult, pentru a trece peste calea ferată, aflată la 5-6 metri mai sus decît nivelul drumului. Exact cînd Dacia 1300 roșie ajunge în poziție perpendiculară pe linia ferată, motorul se oprește. „Vezi dacă n-ai accelerat cît trebuie, te-ai înecat ca țiganul la mal”. Pilotul e fisticic, pierdut, nu știe ce să facă. „Mă, băiete, ce-ai învățat tu la școală că se face cînd ti s-a oprit motorul?” „Păi, întorc din nou cheia, bag în viteză”. „Atunci fă așa cum ai învățat”. Decebal nu mai apucă să răsucească cheia de contact. Unul dintre tineri strigă puternic. „Trenul! Săriți!”

Punctul de trecere peste calea ferată e periculos, deoarece amplasarea lui, la mică distanță după o curbă strînsă a drumului de fier, face ca porțiunea dreaptă, ori, mai tehnic, în aliniament, să fie parcursă de trenurile care pe-aici circulă în mare viteză, în cîteva secunde. Practic, după strigătul băiatului n-a mai rămas decît extrem de puțin timp pentru părăsirea mașinii. Numai unul singur a reușit acest lucru. Autovehiculul, cu cei trei ocupanți în el, s-a transformat, după puternica lovitură primită, într-o masă de metal amestecată cu trupurile tinerilor. Mașina a fost tirată aproape 200 de metri și zvîrlită apoi într-un lan de porumb.

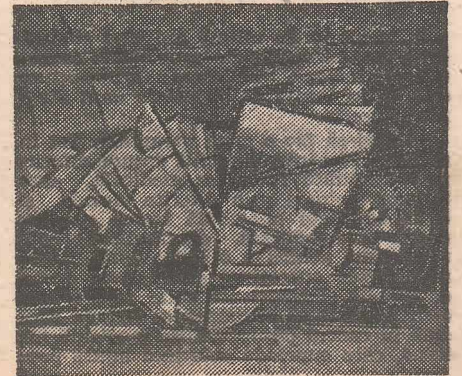
Tot de capacitatea de anticlipare ține și planificarea judicioasă a călătoriei. Dar fondul ei reflectă o cerință fundamentală a igienei călătoriei, a siguranței circulației. Recent, un medic a pornit la drum la ora unu noaptea, pentru a ajunge cît mai repede la destinație, care se afla la 350 km de punctul de plecare. La cinci dimineața, toropit de oboseală, nu a observat un pieton care se deplasa

pe sensul opus de mers, acroșîndu-l, în timp ce depășea o căruță. Oricine cunoaște — și cu atît mai mult un slujitor al lui Hipocrate — că suprasolicitementul organismului diminuează reflexele omului, potențialele sale de observare și apreciere rapidă a împrejurărilor în care se află. Și totuși mai sînt automobiliști care se încumetă noaptea să conducă autovehicule, sfidînd, fără exagerare, legile naturii și toate urmările ce decurg din asemenea imprudențe.

Adeseori ne este dat să vorbim ori să auzim despre atenția și neatenția la volan. De fapt, atenția și neatenția sînt fenomene complementare. Sînt cele două fațete ale unei singure medalii. Dacă cel de la volan își îndreaptă atenția excesiv către aparatul de radio, pentru a găsi o muzică plăcută, ori își întoarce îndelung privirea către agreabila interlocutoare cu care împarte plăcerile călătoriei automobilistice, el nu mai poate fi atent asupra conducerii.

De la subaprecierea acestui adevăr și pînă la neplăcerile accidentului nu este nici măcar un pas, după cum, aproape zilnic, le atestă evenimentele rutiere cauzate de ceea ce, în mod laconic, se consemnează la capitolul „neatenție în timpul conducerii”. S-ar putea spune, tot atît de bine, atenție în afara conducerii autovehiculului. Este o ipostază care oferă subiect de reflecție pentru fiecare conducător auto, profesionist sau amator, începător sau avansat.

VICTOR BEDA ■

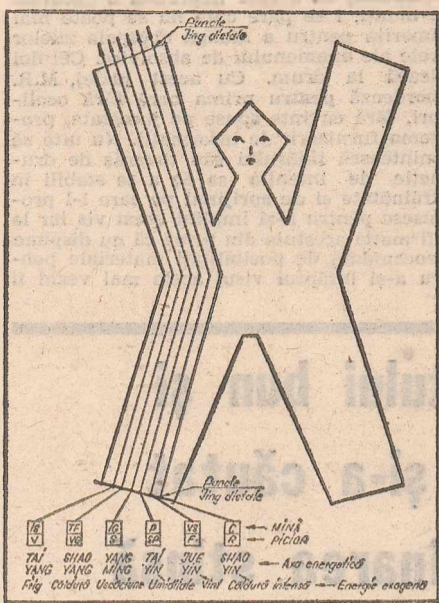
Acupunctura — o știință între medicină și fizică

Cit de veche este acupunctura? Iată o întrebare la care răspunsurile sînt extrem de variate. Pentru că, urmînd în sens invers firul isoriei, ajungem în vremurile împărăturii legendari Fu Xi (circa 2953—2838 î.e.n.), Chen Nong (circa 2800—2698 î.e.n.) și Huang Di (circa 2697—2597 î.e.n.). Conform tradiției, fiecare dintre ei a contribuit într-un fel sau altul la acumularea fondului de date pe care s-a dezvoltat „miraculoasa știință a acelor”. Baza sa teoretică, clădită pe logica unității fenomenelor din natură exprimînd două forțe opuse dar complementare (Yang și Yin), surprinde prin anticiparea cu cîteva mii de ani a unor cunoștințe fundamentale „științifice” abia în zilele noastre. În această situație mulți cercetători se întreabă dacă nu cumva, „extraordinarul sistem al meridianelor și punctelor” rămas neschimbat de milenii, nu ar putea fi vestigiul cunoștințelor acumulate într-o altă civilizație terestră sau extraterestră.

Actualitatea străvechilor afirmații este subliniată de interesul de care se bucură în prezent primul tratat de acupunctură intitulat „Nei Jing Su Wen”. În forma actuală, lucrarea a fost compilată de Wang Ping în cursul dinastiei Tang (618—907). În ediția sa din 762 se afirmă că autorul a avut acces la manuscrisul original al lui Huang Di, evident, fără a exista „probe” în acest sens în atara afirmației menționate. În orice caz, versiunea lui Wang Ping a fost precedată de cel puțin 49 ediții, apărute pe parcursul a cel puțin 1000 de ani.

Lucrarea este scrisă sub forma unui dialog desfășurat între împăratul Huang Di — care întreabă și medicul său Qi Bo — care răspunde. Cînd a avut loc însă acest dialog? Unii cercetători plasează prima versiune a lui „Nei Jing Su Wen” în perioada dinastiei Han (206 î.e.n.—220 e.n.), fără a se putea înălța versiuni încă mai anterioare. Să acceptăm însă că datele inscripționate acolo au fost adunate în această perioadă. Aceasta înseamnă că acum 2000 de ani acupunctura reprezenta un sistem teoretic atît de bine încheiat încît a putut rezista a saltului științific perpetuu din ultimii 2000 de ani. Cum un asemenea concept nu putea fi alcătuit peste noapte și în nici un caz de o singură generație de „medici-filozofi”, sîntem obligați să acceptăm practica acupuncturii cu sute și, de ce nu, cu mii de ani înainte. Această accepțiune ar plasa logic începuturile acupuncturii în vremea legendarului „Împărat Galben” — Huang Di, despre care am vorbit.

În acle vremuri imemorabile, „medicul — astronomul — filozoful — fizicianul”, uneori chiar poetul sălășluiau de cele mai multe ori într-o singură persoană și

numai ulterior drumurile lor s-au despărțit pentru că din cînd în cînd ele să se întîlnească în problematica comună a timpului, a spațiului, a omului, a vieții...

Caracterizăm mai înainte acupunctura ca un domeniu medical de anticipație. Întreaga bază teoretică a străvechii terapii se sprijină pe noțiunea de Qi (energie), cu cele două transformări ale sale, Yang (componenta pozitivă) și Yin (componenta negativă). Yin exprimă Qi-ul palpabil, în timp ce Yang exprimă Qi-ul nepalpabil; cu alte cuvinte Yin este materia, Yang este energia, două fațete ale aceluiași proces în care Yang-ul (energia) poate trece în Yin (materie) și invers. Această idee exprimată magistral în „Nei Jing Su Wen” n-a fost acceptată decît în momentul în care ereticul Einstein și-a permis să contradică legile ortodoxe ale fizicii în celebra sa teorie a relativității.

O ciudățenie a epocii noastre, demnă de subliniat, este apropierea tot mai mare dintre medic și fizician, polarizați de miracolul materiei animate de „viață”, termen sui generis, greu, foarte greu de definit. Căci la urma urmei ce este viața? Nu știm nici cînd, nici cum a apărut, deși teorii există cu sutele și zilnic se emit noi și noi ipoteze. Ce este Qi, această energie care guvernează toate procesele vitale? Echilibrul ei în organismul uman înseamnă starea de sănă-

tate, dezechilibrul, înseamnă boala; sau într-un stadiu mai precoce, „dezechilibrul care cheamă boala”.

De mai bine de 30 de ani medici și fizicieni s-au antrenat într-o întreprindere pasionantă: dezvoltarea unei tehnologii electronice de detectare a punctelor de acupunctură. După anul 1950 Nakatani în Japonia, Niboyet în Franța, apoi Bratu în România, Voll în Germania ș.a.m.d., au constatat că zonele cutanate descrise cu mii de ani în urmă de acupuncturii chineze și negate ca realitate obiectivă de către medicina convențională (studiile histologice nu au putut evidenția particularități structurale), prezintă o serie de proprietăți electrice deosebite de zonele indiferente din jur. Astfel, rezistența electrică a punctelor active s-a dovedit a avea valori net mai mici decît zonele din jur, realizînd pe suprafața pielii adevărate „ferestre”, deschise către mediul înconjurător. În același timp, potențialele electrice cutanate înregistrate pe aceste puncte sînt incomparabil mai mari decît cele înregistrate în mod obișnuit.

Dacă aceasta este, în general, situația, tetus comportamentul electric al pielii depinde de numeroși factori, unii cunoscuți, alți necunoscuți încă. Se știe de exemplu că rezistența electrică și potențialul cutanat al punctelor de acupunctură variază în funcție de starea funcțională a organelor interne de corelație. Un tratament acupunctic corect se însoțește de regula de readucerea parametrilor electricei cutanate către valorile normale.

Un domeniu de mare interes teoretic și practic este acela al posibilității exploatarea proprietăților electrice cutanate în scopul diagnosticării afecțiunilor interne. Problema este foarte complexă, întrucît, după cum menționam, proprietățile electrice cutanate se află în dinamică continuă, exprimînd nu numai starea funcțională a organelor de corelație ci și starea funcțională a sistemului nervos, a circulației sanguine, a stării acidobazice și a pielii însăși, astfel încît interpretarea datelor a trebuit să tîină seamă de toți acești factori. În ciuda acestor dificultăți, personal am obținut date interesante privind „starea energetică” a celor 12 meridiane studiînd potențialele punctelor Jing distale, adică a punctelor de acupunctură aflate la extremitatea degetelor de la mîini și de la picioare reprezentînd punctele de intrare sau de ieșire din cele 6 axe energetice ale corpului, fiecare axă energetică fiind alcătuită dintr-un meridian ce traversează membrul superior și altul ce traversează membrul inferior. Întrucît în organism totul este simetric evident, există 12 ase-

menea axe, adică 6 de partea dreaptă a corpului și 6 de partea lui stîngă.

Mozaiicul electric cutanat exprimat prin dinamica cvasi permanentă a rezistenței electrice și a potențialului electric al pielii, poate semnifica sistemul funcțional primordial ce realizează schimbul de informații între corpul uman și unii parametri fizici ai mediului din jur. Acest mediu nu înseamnă numai elementele ușor sesizabile de către organele de simț (materia solidă, lichidă sau gazoasă), ci și cîmpurile energetice, particulele „fără masă” descrise ca realități obiective, deși „nemateriale”. Aceste „energii cosmice” sînt recepționate de către „ferestrele electrice cutanate”, denumite astfel datorită rezistenței lor electrice mai scăzute și care în fapt sînt puncte de acupunctură. După cum aceste ferestre sînt „deschise” (rezistență electrică scăzută) sau „închise” (rezistență electrică crescută) ele permit pătrunderea în corp sau împotriva o împiedică.

„a energiilor cosmice” menționate. Odată pătrunse în organism aceste energii realizează și „informarea” organismului asupra acestei componente imateriale a mediului din jur, informație care operează la nivelul inconștientului, nefiind percepute de organele de simț adaptate lumii materiale. Acest gen de informație s-a dovedit a fi prezentă nu numai la om (unde reprezintă mai curînd un sistem vestigial), ci și la organisme vii inferioare, atît animale cit și vegetale.

Există o „electroreglare” fiziologică, realizată automat, în cadrul schimbului de sarcini electrice organism—mediu, la nivelul punctelor de acupunctură. Această electroreglare poate fi alterată fie datorită unor „blocări” a ferestrelor electrice care devin permeabile la energiile cosmice, care în mod obișnuit nu au acces în organism, fie (mai rar) datorită brutalității intervenției unor energii exogene. În această situație, stimularea unor anumite puncte de acupunctură realizează închiderea unor ferestre (puncte) sau deschiderea altora, astfel încît, echilibrul energetic al organismului să fie pe deplin restabilit. Acest concept, sedimentat în cadrul unei colaborări cu dr. Constantin Dumitru, autor preocupat de mai multă vreme de aspectele nevăzute ale unor funcții ale organismului, se apropie mult de cercetările fizicii moderne, de la care medicina în general și acupunctura în special, așteaptă mult mai mult decît în mod obișnuit se gîndește. Dealtfel, aparatura pentru electrodiagnostic și pentru electrostimularea punctelor de acupunctură este rodul unei colaborări strînse între medici și fizicieni, membrii celor două bresle aplecîndu-se cu interes și răbdare către domeniul celeilalte.

Dr. C. IONESCU-TARGOVIȘTE,
șef de lucrări, Clinica de nutriție și boli metabolice, București

Cursuri
pentru studenți

Plăcut surprins de spațiul mare acordat problemei de acupunctură, de revista FLACĂRA, care dealtfel este singura publicație de la noi din țară, care se ocupă cel mai mult și de această problemă, doresc să îmi exprim și eu pe scurt părerea în acest domeniu, deoarece mă număr printre medicii care practică această metodă de tratament și diagnostic de mai mulți ani.

Necesitatea aplicării acupuncturii în practica medicală rezidă din:

— răspunde recomandărilor O.M.S., de a utiliza în practica terapeutică acupunctura și homeopatia, pentru reducerea consumului de medicamente, pentru că la ora actuală sînt peste 300 000 de medicamente și pe lângă efectele lor favorabile prezintă și unele fenomene secundare nedorite (intoleranță, intoxicații, alergii, toxicomanie ș.a.);
— acupunctura, care a învins toate vicisitudinile a celor aproape 5000 de ani, ne arată că nu are nici un efect secundar dăunător asupra organismului.
— acupunctura, are o acțiune rapidă de vindecare sau ameliorare, cu investiții minime, putînd fi aplicată în orice loc, rîmînd astfel, una dintre cele mai economice metode terapeutice;
— rezultatele obținute de specialiștii chinezi în tratarea unor afecțiuni considerate pînă acum incurabile, precum și actualele progrese înregistrate în neurofiziologie, electrobiologie, psihotronică, cibernetică ș.a. readuc acupunctura în atenția lumii medicale mondiale.

Unde să fie învățată acupunctura?
În facultate. În ultimii ani cînd studentul a învățat multe din problemele de patologie, întrucît aplicarea acupuncturii este strîns legată de stabilirea unui diagnostic precis.

Aș dori să fac o mică paranteză. Tot în revista „Flacăra”, am citit despre diferite persoane, fără pregătire medicală, care tratează bolnavii prin diferite metode și obțin rezultate bune. Mă întreb cum au reușit să stabilească diagnosticul bolii respective, pentru a o putea trata, deoarece aceste operațiuni sînt uneori destul de dificile și laborioase chiar pentru medici. Eu cred că acupunctura trebuie predată în cadrul disciplinei de medicină internă, care cuprinde cele mai multe pro-

bleme de patologie, care se pretează la acest tratament, făcîndu-se referiri și la afecțiuni din alte specialități, pentru că de specialitate ține numai partea de stabilire a diagnosticului, acupunctura tratînd organismul ca întreg. La ora actuală acupunctura nu este o problemă de cultură generală, ci este o problemă de cultură medicală cu aplicații practice. Unul din ilustrii mei profesori spunea: studentul în medicină aplică în practica medicală de mai tîrziu, lucrul pe care le învață pe bîncile amfiteatrelor.

Începînd cu generațiile actuale de studenți, care vor învăța o nouă metodă de tratament, în viitor vor dispărea cele două grupuri de medici, care mai există pe alocuri, medici care practică medicina clasică și medici care practică medicina tradițională, pentru că eu consider că există o singură medicină, care pusă în slujba omului bolnav, să îl ajute, indiferent de locul de unde provine.

Cine să predea acupunctura în facultăți?

Participînd la simpoziunile naționale de acupunctură, mi-am dat seama că există cadre capabile care să facă instruirea studenților, chiar dacă nu lucrează pe linie de I.M.F.

Dar să nu uităm că sînt medici cu mari merite în acest domeniu, care lucrează în afara centrelor universitare. În aceste cabinete, ca și în cele universitare se poate face o perfecționare postuniversitară. În cadrul clinicii Medicale 1 din Cluj-Napoca, există de mai mulți ani un cabinet de acupunctură, în care eu lucrez o parte din programul meu zilnic și începînd de anul trecut, din inițiativa tov. profesor dr. docent Roman Vlaicu, am fîcut cursuri și demonstrații practice de acupunctură, care au fost primite cu mult interes de studenți. Clinica Medicală 1 este prima clinică din țară care a început predarea acupuncturii studenților în medicină, exemplu care, consider eu, trebuie extins.

Ministerul Învățămîntului și Educației și Ministerul Sănătății începînd cu anul acesta, ar fi bine să rezerve în cadrul disciplinei de medicină internă, un număr de ore și pentru predarea acupuncturii. Există o organizare pe plan mondial, cu o serie de publicații de acupunctură, care am dori să avară mai des și la noi. De asemenea, apariția unei reviste de acupunctură la noi în țară ar fi bine venită. Acupunctura este o problemă de viitor prin posibilitățile ei de tratare a multor boli, precum și unele necunoscute pe care le prezintă la ora actuală, care așteaptă să fie dezlegate de generațiile actuale și viitoare.

Dr. NICOLAE MIHU

DR. MIRON MATEI :

Schimbul de experiență
este a treia mină
a medicului

— Împreună cu mai mulți colegi din România, la sfîrșitul lunii mai, am avut ocazia să particip la cel de al VIII-lea Congres mondial de acupunctură, reuniune de amploare desfășurată la Sofia și onorată cu prezența celor mai reușiți specialiști ai domeniului. Lucrările au avut loc în plin și pe secțiuni, iar într-o sală specială au fost expuse cele mai noi și mai moderne aparate electronice de detecție și stimulare, precum și diferite aparate cu laser folosite în tratamentul acupunctic.

Personal, am prezentat două comunicări. Este vorba de aplicarea electroacupuncturii în arteritele obliterante, tratament efectuat pe un eșanțion de 294 de bolnavi ce au fost urmăriți periodic timp de opt ani. 65% din toți aceștia au prezentat la începutul tratamentului un indice oscilometric zero și o claudicație variînd între 10—50 metri. La sfîrșitul tratamentului, distanța parcursă în mers ușor a variat între 300 metri și 5 kilometri. De notat este apoi faptul că din cei 294 de pacienți, 72% au fost sfîțuiți înainte de începerea tratamentului, să accepte amputația parțială a membrului

inferior, dar ca urmare a ședințelor de electroacupunctură, tăierea piciorului s-a dovedit necesară numai pentru șase bolnavi.

Cea de a doua lucrare a avut ca obiect folosirea electroacupuncturii în tulburările de dinamică sexuală. Am putut astfel comunica celor prezenți, folosînd în demonstrație rezultatele dobîndite pe un eșanțion de 72 de pacienți, că acupunctura este singura terapie capabilă să rezolve această afecțiune, sau ceea ce vine să reconfirme constatările făcute încă din 1969 de doi sexologi celebri, medicii Strauss și Pallzoll.

— Ce alte maladii beneficiază de tratament acupunctic la Policlinica „Bucur”?

— Tratez în mod curent și cu rezultate bune nevralgia de trigemen, diferite alte forme de nevralgie, gonoartraza, paralizia facială, unele forme de nevroză astenică, rinita alergică și în general maladiile neurovegetative-funcționale și hormonale. Congresul de la Sofia mi-a dovedit încă o dată că acupunctura din România ocupă un loc de cinste în ierarhia mondială, dar din păcate a trebuit să constat din nou că specialiștii noștri au încă insuficientă posibilități de a se informa în timp util în legătură cu tot ce se întîmplă în lume în domeniul tratamentului acupunctic. Este absolut necesar ca cele mai importante publicații de profil din străinătate să fie traduse și în țara noastră, sau să se procedeze în mod organizat la xerografierea lor. Ar fi o investiție minimă dacă avem în vedere că practica acupunctică este mai ieftină decît oricare altă formă de asistență medicală.

LIVIU TIMBUS

Diversitatea dar și identitatea de păreri a interlocutorilor revistei noastre ne obligă la cîteva sumare concluzii și reconsiderări de sinteză:

Vom observa în primul rînd că de la înființarea primului cerc de acupunctură din România, terapia acupunctică s-a bucurat de o continuă dezvoltare, că ea se bucură astăzi de un statut bine definit, de ajutor din partea forurilor medicale de decizie și, așa cum o probează confruntările internaționale, de recunoaștere și prestigiu pe plan mondial. În același timp, participanții la anchetele organizate de redacția noastră au fost nevoiți să constate că modernizarea și buna desfășurare a tratamentului prin acupunctură reclamă în prezent rezolvarea unor probleme privind organizarea și dotarea acestor servicii. Se impune în acest sens înființarea unor cabinete sau chiar a unor policlinici de profil, care să înlocuiască actualele cabinete improvizate cu program intermitent. Este necesar, s-a remarcat apoi, să se instituie o mai riguroasă procedură de selecție a celor ce vor să învețe acupunctură și un mai eficient control asupra celor ce practică această metodă pentru a se închide pentru totdeauna porțile diletanțismului și imposturii. A fost semnalată totodată lipsa instrumentarului de specialitate și a aparatelor de tratament, iar aceasta în ciuda faptului că nu puțini medici, în colaborare cu fizicieni și electroniști, au prezentat în acest sens valoroase brevete de invenție. S-a vorbit apoi despre necesitatea imperioasă a schimbului de experiență, de participarea specialiștilor noștri la simpoziune, și întruniri de specialitate din țară și străinătate, de editarea unei reviste de acupunctură și de achiziționarea din Europa, Asia și America a celor mai reprezentative pu-

Un caz de precece vocație

Oare nu se poate face nimic cu această fetiță talentată? Intre sutele și sutele de scrisori pe care le primesc la redacție, una îmi atrage atenția prin caracterul ei desabis, dându-mi senzația că lucrurile în discuție nu sînt iremediabil compromise, că o atență și omenească, o părintească și pedagogică, o rapidă și profundă cercetare le-ar așeza pe făgașul lor de largă utilitate și de liniște. O mamă ne scrie despre situația fiicei ei și ne cere ajutorul.

Din fericire nu este vorba de o boală, este vorba de o vocație. Mărturie numeroasă vin în sprijinul afirmațiilor mamei. Solicităm cu tot respectul și cu toată credința opinia conducerii Ministerului Învățămîntului în legătură cu cele ce urmează:

„Subsemnata dr. Jinga Niculina, cu domiciliul Cluj-Napoca, str. Republicii 61, mama elevei Jinga Naina din clasa a X-a, Liceul „Ady-Sincal” — Cluj, vă rog să binevoiți a examina situația fiicei mele și să-mi comunica posibilitatea de reînscrisiere în clasa a X-a la Liceul de muzică din Cluj, în anul școlar 1983—1984.

Anexez memoriul de activitate artistică și la învățură a elevei, aprecierile compozitorilor clujeni privind munca și talentul ei ca și recomandările de a continua activitatea școlară la Liceul de muzică.”

Memoriu de activitate artistică și învățură al elevei Jinga Naina

În urma unui sever concurs de selecție în anul 1978, din cei 65 elevi-concurenți, eleva JINGA NAINA, reușește prima cu media 9,75 și sigura pentru clasa de pian, clasa a V-a anul 1978—1979, la Liceul de Muzică din Cluj-Napoca.

Rezultatele din anii de școală la Liceul de Muzică cl. V—VIII au fost: nota 10 la examenul de pian în fiecare an, premiul I la învățură (media 9,70—9,80) și Disciplină în fiecare an, premiul I pe țară la „Cîntarea României” pentru interpretare pian 1981, iar ca elevă compozitoare are compoziții apreciate, înregistrate și transmise la Radio și Televiziune — mai — iunie 1982. Activitatea de interpretă solistă pian este apreciată în recitaluri și concerte și elogiată în presă.

Activitatea pionierescă a fost apreciată de an cu diplome și cele mai înalte distincții pionieresti și expusă pe pânoul de onoare al Liceului de Muzică și Casa Pionierilor din Cluj-Napoca.

În urma examenului de treaptă I, iunie

1982, la Liceul de Muzică, unde a obținut notele 10—10 pian, 9,66 la teorie solfegiu și 7,8 dictat muzical la microfon (proba de dictat s-a ținut în a treia zi de concurs cînd eleva s-a prezentat bolnavă cu febră 39°). media generală 9,41 nu i-a permis să ocupe un loc din cele 5 rezervate pianului.

Ca urmare a acestei situații, eleva a fost înscrisă la Liceul „Ady-Sincal” — secția industrială în clasa a IX-a. În anul școlar 1982—1983, eleva a continuat să frecventeze, cu aprobarea conducerii Liceului de Muzică, orele de teorie și solfegiu la clasa prof. Dragea Emilii și studiul pianului sub îndrumarea benevoală a profesoarei Türk Gerda.

A participat ca solistă pian sau cu compoziții proprii la toate manifestările artistice ale Liceului „Ady-Sincal”.

A reprezentat liceul la Festivalul Național „Cîntarea României”, ca interpretă solistă — pian și compozitoare cu compoziții pentru pian, obținînd premiul I pe

municipiu și județ, premiul I și titlul de laureat la faza pe țară.

Activitatea concertistică a fost apreciată în presă și televiziune, ca solistă a Filarmonicii din Ploiești, în cadrul Festivalului Mozart, dirijor Horia Andreescu.

Ca membră a Cenuclului elevilor compozitori, afiliat Uniunii Compozitorilor din R.S.R., a evoluat cu compoziții pentru voce, flaut și pian, apreciate de cei prezenți, elogiate de presă, înregistrate și transmise la radio (iunie—iulie 1983).

Paralel cu munca intensă artistică, eleva a terminat clasa a IX-a la Liceul „Ady-Sincal” cu media generală 9,65, obținînd premiul I pe clase și ani la învățură și activitate U.T.C.

Ținînd cont de cele menționate, de recomandările făcute de muzicieni și compozitori consacrați: compozitor Sigismund Toduță, prof. univ. Dr. Herman Vasile, șeful catedrei de compoziție a Conservatorului „Gh. Dimă”, compozitor Cornel Țăranu, compozitor Hans Peter Türk, ca și de mulți alți profesori, care cunosc munca și apreciază talentul, de a nu renunța la muzică precum și de marea dorință a elevei de a reveni la Liceul de Muzică pentru a-și putea desfășura activitatea și continua studiile cu competență în condiții optime, care să nu suprasolicite organismul printr-un efort maxim — de a frecventa două școli, ca în anul precedent, efort ce a creat deja prejudicii serioase (boală ulcerosă, supra-solicitare nervoasă).

Menționăm că în clasa a X-a la Liceul de Muzică din Cluj-Napoca devin libere 2 locuri prin plecarea definitivă din țară a doi elevi, Ciolac Gheorghe și Florian Reinfel. În anul precedent a mai fost admisă prin transfer de la liceul BRASSAI o elevă în clasa a X-a, susținînd examenul de diferență;

Eleva Jinga Naina poate fi supusă unui examen de diferență sau oricărui fel de test, fiind pregătită la fel ca și colegii ei din clasa a X-a de la Liceul de Muzică, pregătire pe care și-a făcut-o prin muncă suplimentară. Eleva este permanent ocupată de activitatea muzicală, muncește cu toată dăruirea și pasiunea și și noapte și speră că se va rezolva favorabil problema ei, problema care este deja cunoscută de toate forurile din Cluj-Napoca (Liceul de Muzică, Inspectoratul Școlar, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă, Județana de Partid).

Recomandări

tegrarea elevei Naina Jinga în învățămîntul artistic, în vederea continuării firești a unui drum care, alături de rezultate remarcabile și vizibile, a solicitat și eforturi deosebite, chiar sacrificii, pe care alți elevi de această vîrstă nu le cunosc. Îmi exprim speranța ca forurile superioare vor ști să aprecieze și această din urmă componentă a cazului elevei Naina Jinga, acordîndu-i posibilitatea să-și urmeze vocația.

Dr. Hans Peter Türk, lector universitar, compozitor, Cluj-Napoca, 15 sept. 1983.

★
Pledez cu toată căldura, pentru promovarea valorilor noastre artistice tineri.

Printre aceste valori autentice se numără și JINGA NAINA, deosebit de dotată, avînd indiciile unei perspective dintre cele mai promițătoare.

Rog în mod cel mai stăruitor ca organele noastre superioare de resort să binevoiască a deschide calea formării

Anexe

1. aprecierile făcute de compozitorii: Sigismund Toduță, Vasile Herman, Cornel Țăranu, Hans Peter Türk.

2. Programul de activitate muzicală desfășurată în anul școlar 1982/1983;

— noiembrie 1982 — Cenuclul ABC Ady-Sincal, interpretează „Arabesca” de Debussy și compoziții proprii;

— noiembrie 1982 — Cenuclul elevilor compozitori prezintă din compozițiile lor compozitorilor din R.S. Cehoslovacia;

— 24 ianuarie 1983 — spectacol la liceul „Ady-Sincal”; interpretează la pian piese de Debussy, Weber, Paul Constantinescu și compoziții proprii;

— 5 februarie 1983 — Concurs „Cîntarea României” faza pe municipiu — premiul I pentru interpretare și compoziție;

— 13 martie 1983 — Concurs „Cîntarea României” faza pe județ — premiul I interpretare pian și compoziție;

— 8 martie 1983 — Recital de pian Bela Bartok și compoziții proprii;

— 10 aprilie 1983 — concurs „Cîntarea României” faza pe țară — premiul I și titlul de laureat pentru interpretare pian și compoziții;

— 22 mai 1983 — solistă a Filarmonicii din Ploiești, dirijor Horia Andreescu, concert televizat, Festival Mozart — Concertul pentru pian în la major;

— 31 mai 1983 — spectacol omagial Sigismund Toduță 75 ani — eleva prezintă compoziții pentru pian, flaut și voce.

— 1 iunie 1983 — interviu și înregistrări la radio din compoziții proprii, redactor Radu Tuculescu;

— iunie 1983 — Inspectoratul școlar jud. Cluj și U.T.C. selectează și trimite la concurs de compoziții în Anglia (Långöllen) 3 compoziții pentru cor mixt, pentru voce și piese pentru pian;

— 21 iunie 1983 — interviu și interpretări la pian din compoziții proprii în Studioul Tineretului — Radio Cluj, redactor muzical Carmen Cristian;

— 8 iulie 1983 — În Gala laureatilor Festivalului „Cîntarea României”, eleva își prezintă din compozițiile proprii.

și desăvîrșirii acestui talent muzical cu totul deosebit.

Sigismund Toduță
— compozitor —
profesor universitar,
membru al Uniunii
Compozitorilor din R.S.R.
Cluj-Napoca 1. IX 1983

★
Ascultînd-o de mai multe ori pe eleva Naina Jinga, am fost foarte plăcut impresionat de muzicalitatea, fantezia, cunoștințele tehnice avansate într-un cuvînt de talentul foarte promițător de care addea dovadă atît în compozițiile sale, cit și ca pianistă.

Ar fi admirabil și intrutotul meritat dacă s-ar găsi soluția reintegrării acestei reale speranțe în circuitul învățămîntului nostru muzical.

Cluj-Napoca, 10 sept. 1983
Cornel Țăranu
Conferențiar universitar
la Conservatorul G. Dimă
din Cluj-Napoca, membru al Uniunii
Compozitorilor

Am avut prilejul ca în mai multe concerte să o ascult pe Naina Jinga, atît în calitate de interpretă pian cit și de compozitoare.

Cu aceste prilejuri mi-am dat seama că mă aflu în fața unui talent muzical superior, intrutotul țesut din comun.

De aceea opinez că ar fi imperios necesar să i se dea posibilitatea să-și continue studiile muzicale într-o bună școală de specialitate.

Consider că, orice întîrziere sau tergiversare în acest fel i-ar fi păgubitoare. Sint convins că va putea trece cu deplin succes peste orice verificare profesională, iar a o ține departe de muzică echivalează cu o pierdere ireparabilă pentru cultura românească.

Iată, pentru ce, o recomand pe Naina Jinga spre a fi neîntîrziat încadrată într-o clasă corespunzătoare a liceului de artă.

Cluj-Napoca — 10. 09. 1983

Profesor Dr. Vasile Herman

compozitor

șeful catedrei de compoziție

a Conservatorului G. Dimă

din Cluj-Napoca,

membru al Uniunii compozitorilor

★
Cunosc evoluția elevei Naina Jinga de mai mulți ani. Ori de cite ori am avut prilejul s-o întîlnesc în producțiile clasei de pian, în cele ale tinerilor compozitori sau într-un cenucl al filialei Uniunii Compozitorilor din Cluj-Napoca am putut să mă convîng de faptul că eleva Naina Jinga reprezintă un talent autentic, înzestrat cu o pasiune pentru muzică precum și cu o putere de muncă ieșite din comun. Datorită aces-

tor calități, eleva Naina Jinga a reușit să demonstreze pe parcursul anilor un permanent și susținut progres, în dubla ei calitate de pianistă și compozitoare.

Dacă talente deosebite pe tîrîmînt interpretării constituie atîtă un fenomen aproape curent în învățămîntul nostru artistic preuniversitar, nu același lucru s-ar putea spune despre afirmarea capacităților creatoare ale tinerilor noștri muzicieni. Compozitori la această vîrstă fragedă constituie — nu numai în țara noastră — apariții rare, ce merită cu atît mai mult o îndrumare specială și competentă. Eleva Naina Jinga a intrat de mult în atenția cadrelor de specialitate ale Conservatorului „G. Dimă”, precum și în cea a membrilor filialei clujene a Uniunii Compozitorilor, trezînd îndreptățite speranțe pentru formarea ei viitoare ca muzician complex.

Ar fi regretabil, dacă o evoluție atît de promițătoare nu și-ar mai putea găsi pentru viitor acel sprijin, de care s-a bucurat pînă acum. Ca atare, pledez cu toată convingerea pentru rein-

★
Sigur că acestea toate nu sînt prin ele însele acea cîțime de notă în stare s-o așeze pe eleva Jinga Naina între colegii săi de liceul de muzică. Totuși, aceste argumente plus notele obținute în mod oficial de la niște oameni cu o pregătire nu neapărat mai mare și cu o suprafață pedagogică nu neapărat mai convingătoare decît cîtiva dintre cei cîțiva citaiți aici ar reprezenta garanția unei eventuale aprobări pentru ea eleva Naina Jinga să-și continue studiile la liceul de muzică din Cluj-Napoca, unde, după cit ne informează memoriul de activitate, ar rămîne libere două locuri, mai cu seamă că în anul precedent a mai fost admisă prin transfer, conform aceluiași memoriu, o elevă care a susținut examenul de diferență. Ni se pare că susținerea acestui examen de diferență și de către Naina Jinga ar da posibilitatea unei comisii exigente și doritoare de ade-

văr să afle nivelul real de pregătire al elevei și dacă este bine ca ea să ocupe un loc între elevii liceului de muzică din Cluj-Napoca. Sînt suficiente argumente pentru a deschidere reală spre acest caz. Oare nu se poate face nimic pentru soluționarea situației acestei eleve talentate? Noi credem că da. Noi credem că nu ne putem împăca ușor cu ideea că donă locuri vor rămîne goale într-un liceu de muzică, iar o elevă talentată la muzică ar putea rămîne blocată pe totdeauna de stigma lipsei noastre de înțelegere. În fond, dacă oameni e setea și acolo este apa, nu rămîne decît ca niște oameni să aplice niște legi și din aplicarea acestor legi apa să potolească setea. Evident, totul în deplină cunoștință de cauză și cu respectarea desăvîrșită a legalității și a intereselor generale, precum și a drepturilor de afirmare a unei vocații.

ADRIAN PAU ÎESCU ■

Lanțul slăbiciunilor în variantă modernă

Intregul șir al evenimentelor a început la 27 aprilie anul acesta, cînd, în urma decedului lui Dumitru Nae, apartamentul cu numărul 24, compus din două camere de pe strada Grințieșului nr. 3, bl. P 32, sector 6, a rămas fără titular. Familia celui decedat a hotărît ca bunurile din apartament să-i fie lăsate unei nepoate, Ștefana Stoica, muncitoare la I.C.T.B. (Întreprinderea de confecții și tricotate București). Și pentru că Ștefana Stoica avea o situație locativă necorespunzătoare stînd împreună cu cei doi băieți ai ei — unul de 5 și celălalt de 19 ani — într-o garsonieră, tot familia a sfătuit-o să ceară ca apartamentul rămas liber să-i fie atribuit.

Lucrurile par să la din acest punct un drum firesc. În iunie, Ștefana Stoica face o cerere. Urmează verificările obișnuite și se constată că cererea este întemeiată. Tovarășul Gheorghe Bilă, șeful sectorului de reglementare a spațiului locativ al sectorului 6, întocmește deci

un referat prin care propune atribuirea apartamentului Ștefanei Stoica, urmînd ca garsoniera pe care aceasta o ocupă să fie repartizată I.C.T.B.-ului. Referatul este analizat și aprobat în ședința din 12 iulie a Biroului permanent al Consiliului popular al sectorului.

Problema parea rezolvată. Și spunem „părea” pentru că, paradoxal, tocmai atunci au început neaizurile. Mai precis din momentul în care Ștefana Stoica ar fi trebuit să primească repartiția cuvenită. Și iată cum: Colentina Irimia, care ținea locul lui Gheorghe Bilă (bolnav), comite o eroare. În adresa prin care comunică la I.C.T.B. spațiile locative ce îi sînt puse la dispoziție, în loc să treacă garsoniera pe care urma să o elibereze Ștefana Stoica, trece apartamentul ce-i fusese deja repartizat acesteia. Iar eroarea declanșează un adevărat lanț al slăbiciunilor, pentru că ea n-a fost corectată operativ, adică atunci cînd Ștefana Stoica, observînd greșeala, la 21 iulie, a sesizat-o prompt, ci abia peste trei săptămîni. Astfel s-a ajuns la situația că pentru același apartament au apărut la un moment dat două repartiții, intrucît pînă ce spațiul locativ al sectorului 6, a anulat prima sa comunicare, apartamentul din strada Grințieșului a fost atribuit și unei alte solicitante, Paulina Guriuc, tot de la I.C.T.B. Aici trebuie

să adăugăm o nedumerire: cum e posibil oare ca între două servicii care-și desfășoară activitatea în același sector și în același domeniu (spațiul locativ al sectorului și ICRAL-ul) să nu existe o coordonare care să evite asemenea atribuiri duble?

Din păcate a fost posibil. Și datorită acestui „joc” al hirtiorilor, al erorilor necorectate care au provocat alte erori, mai grave, Ștefana Stoica s-a trezit cu o repartiție datată 12 iulie a.c. pentru un apartament în care nu putea pătrunde deoarece la 26 iulie se făcuse un contract prin care apartamentul în cauză fusese închiriat altcuiva. Bucuria inițială s-a spulberat. Dar Centrul 8 ICRAL Militar, care încheiase contractul, s-a izbit de o „dificultate”. Apartamentul respectiv era mobilat. Gîndindu-se la situația mai preară a Ștefanei Stoica, întreaga familie hotărîse — cum am spus — ca mobila să-i rămînă ei. În această situație, pentru a da curs contractului său, ICRAL-ul s-a decis, prin Mihaela Simion, una din lucrătorele sale, să înlăture mobila. Cum? Legal, ar fi trebuit (evident) dacă am accepta că Ștefana Stoica trebuia să suporte ea greșeala unui serviciu public, ceea ce nu credem că e drept) să se facă un proces verbal de inventariere a lucrurilor în prezența unui executor judecătoresc. S-a proce-

dat însă ilegal, deci abuziv. Familia Guriuc a fost introdusă peste lucruri, fără să fie înștiințată nimeni dintre cei cărora le reveneau de drept ca mîtenire. Un proces verbal s-a făcut, e adevărat, dar mai tîrziu, după o săptămîină de către un lucrător al ICRAL-ului. Cu ce teieți? Cu nici unul, aveam să aflăm la sediul central al ICRAL-ului Giulești de la tovarășul Alexandru Trifan. Pentru că legea e clară: un astfel de act are temei legal numai în prezența executorului judecătoresc. Așadar, un alt abuz destinat să-l acopere pe primul. Mai mult, Mihaela Simion a semnat și ea cu dezinvoltură acest proces verbal la întocmirea căruia nici nu a participat. Executorul propriu al ICRAL-ului, Alexandru Trifan, este solicitat abia peste o lună și jumătate pentru întocmirea unui proces verbal corect. Dar, ciudătenile continuă. Acest proces verbal e întocmit pe baza primului. Or, dacă primul a fost ilegal, cum poate fi legal cel întocmit pe baza lui?

În tot acest timp, cit a durat odiseea ilegalităților săvîrșite de lucrătorii ICRAL-ului, Ștefana Stoica a umbat de la ICRAL la spațiul locativ al sectorului și de la spațiul locativ al sectorului la I.C.T.B., arătînd peste tot repartiția ei reală, legală și prioritară.

ALEXANDRU ȘERBAN ■

In memoriam:

Victor Ciocâltea

Ne-am obișnuit ca numele marelui maestru internațional Victor Ciocâltea să fie prezent în competițiile de avergură ale șahului național și mondial în luptă permanentă pentru locurile fruntase, pentru popularizarea șahului în urma rodnicele conferințe de șah susținute în anul 1982 la Narbonne (Franța). V. Ciocâltea fusese declarat cetățean de onoare al orașului, primind drept însemn al prețurii municipalității cheia de aur a orașului. Nici anul acesta nu și-a uitat numeroșii discipoli trecând prin Narbonne cu scopul de-a verifica progresul înregistrat, în drum spre turneele de vară de pe Costa Brava din Spania. Cunoșcând intenția căpitanului de echipă al fostului meu club I.T.B. de-a participa în sir la trei turnee internaționale foarte puternice, nu am fost de loc surprinsă când la turneul internațional de la Playa de Aro, adversara mea de a doua zi, cunoscuta maestră internațională Pepita Ferrer, m-a întrebat dacă doresc să-l văd pe V. Ciocâltea. Alături de mine participa la discuție fosta campionă mondială Nona Gaprindașvili, o bună prietenă a familiei Ciocâltea. Ne-am manifestat bucurioase să-l putem felicita pentru succesul deplin de la primele două turnee unde participase. Dar o veste tragică și neașteptată de dureroasă avea să ne steargă speranța revederii cu chipul vesel surizător al marelui maestru. Victor Ciocâltea suferise o comotie cerebrală în urma căreia s-a stins prematur din viață la numai 51 ani, în noaptea zilei de sâmbătă 10 septembrie, departe de țară, de toți aceia care l-au iubit, aclamat și respectat. A dispărut din viață toamă acolo unde avea mulți prieteni, în Spania, unde era întotdeauna invitat să participe la turnee foarte puternice în compania unor nume de răsunet ale șahului mondial. Victor Ciocâltea se bucura de un mare prestigiu internațional, de aprecierea și prietenia jucătorilor străini ca urmare a participării în peste 300 de competiții. Treptele măiestriei le-a parcurs relativ

Fotografie de VICTOR RADULESCU

usor datorită unui talent nativ excepțional, dublat de muncă și de dorința de perfecționare continuă. A debutat în șah în 1948 în secția de șah I.T.B., fiind printre membrii fondatori ai acesteia. În anii '50 Radu Cosasu lansase termenul de „ciocâlțist” pentru a defini pe numeroșii suporteri ai tinărului ce escalada treptele gloriei. V. Ciocâltea era înconjurat de o mulțime de oameni, care veneau bucurioși să-l privească în luptă chiar dacă uneori printre aceștia erau și neinițiați în miscarea pieselor pe tabla de șah. Era un adevărat fenomen de masă. Primul titlu de campion național l-a cîștigat în 1951 prin victoria sa în meci asupra doctorului Octav Troianescu, demonstrînd o putere tactică deosebită în calcul, bazată pe inteligență și dăruire. Din 1953, după turneul de la București, numele marelui maestru de mai târziu s-a lansat definitiv pe plan internațional. Atunci s-a organizat poate cel mai tare turneu internațional al României, participînd trei viitori campioni mondiali: Smislov, Petrosian, Spasski, marii maestri Boleslavski (atunci candidat la titlul mondial de șah), Toluş (antrenorul campionului mondial Botvinnik), adevărați teoreticieni ai șahului modern. Cel mai bun rezultat dintre jucătorii români l-a obținut V. Ciocâltea. Ani de-a rîndul Victor Ciocâltea a reprezentat cu cinste tricolorul României, obținînd rezultate de prestigiu în cele 110

turnee internaționale, 6 turnee zonale, 11 Olimpiade, 13 Balcaniade la care a participat. Titlurile obținute: maestru al sportului, maestru emerit, maestru internațional, mare maestru internațional au venit să cinstească eforturile deosebite făcute de-a lungul unei cariere șahiste de mai bine de 30 ani. V. Ciocâltea deține recordul participărilor în campionatul național (30), fiind de opt ori campion al României. Membru, apoi căpitan al echipei olimpice, regretatul mare maestru a știut să fie un exemplu pentru tinăra generație. Ca antrenor coordonator al lotului național și olimpic de seniori, a desfășurat o bogată activitate teoretică și pedagogică. Victor Ciocâltea este autorul **Teoriei moderne a deschiderilor** (2 volume), realizare ce reprezintă prima carte românească ce teoretizează sistematic deschiderile în șah, este coautor al **Enciclopediei de șah iugoslave** (5 volume) și colaborator al **Informatorului de șah iugoslav** (ajuns la cel de-al 34-lea volum).

Multiplu nostru campion s-a preocupat îndeaproape de popularizarea șahului și de descoperirea și creșterea noilor talente, fiind un adevărat animator. Niciodată V. Ciocâltea nu a refuzat propunerile venite din cele mai îndepărtate colțuri ale țării de-a înfrunța, în simultane, pe iubitorii șahului. Indiferent cât de încărcat era programul său competițional, întotdeauna găsea timp pentru a susține conferințe de presă, lecții de șah, emisiuni pentru propaganda șahului. Adevărat tată de familie pentru cele două fiice ale sale, V. Ciocâltea răsfrîngea dragostea sa curată asupra tuturor copiilor șahului, susținînd lecții teoretice tehnico-tactice, simultane cu ceas chiar dacă o făcea în cadrul competiției „Itebiada” (ajunsă la a XX-a ediție) sau în cadrul Clubului central de șah sau la Călimănești sau la Smederevska Palanka sau la Val Thorens sau la Narbonne. Toți acești copii, cărora le-a îndrumat primii pași în șah, își amintesc cu lacrimi în ochi de marele maestru V. Ciocâltea, care îi provoca mereu la câte un mini-meci de blitz, cedînd micilor săi adversari avantajul imens al unui timp de gîndire de zece minute contra un minut.

Este o pierdere grea pentru șahul românesc. A dispărut un jucător de primă forță al echipei naționale și olimpice, un antrenor inimos și un pedagog. Creația sa șahistă va dăinui păstrînd vie în memoria tuturor aspectele concrete ale puterii de luptă și de dăruire la tabla de șah ale celui care reprezintă un nume de referință în șahul românesc.

Încercăm încă o dată tristețea dispariției premature a marelui maestru, care tocmai lucra intens la redactarea cărții continînd **Partide alese**, carte rămasă fără punct final...

MARGARETA MUREȘAN

Scurt, foarte scurt

● In ciuda promisiunilor frumoase, rostite aproape la unison de antrenori și de conducerea federației, reprezentativa de baschet feminin a țării s-a clasat abia a 9-a în elita europeană, ratînd obiectivul planificat. Într-o „Universiadă” și Campionatul european, se vede bine, distanța e uneori foarte mare. Prea multă delăsare, susține ziarul de specialitate, în baschetul nostru. ● Multă vreme socotită doar o „specialistă a Cupei”, echipa de divizia C Sticla-Arieșul Turda pare să aibă gînduri mari în acest an, conducînd decorați detașat în a X-a serie a celei de-a treia divizii a țării. ● Cornelii Ion, valorosul nostru trăgător în proba de pistol viteză, a fost foarte aproape, duminică trecută, de performanța de 600 de puncte, din 600 posibile. Chiar cu 598 p. obținute în cadrul „Cupei Steaua”, el și-a arătat din nou clasa, însă... nișel cam târziu, campionatele continentale încheindu-se cu

mult înainte! Nu-i nimic, îl așteptăm pe Ion la J.O. de la Los Angeles. ● După părerea noastră, nu există nici un fel de similitudine între fazele care au precedat cele două penaltiuri din partida Sportul studențesc — Universitatea Craiova. Dacă la prima fază, în care Cămătaru a fost vizibil împiedicat să joace mingea, arbitrul Mustăța a procedat corect fluierînd (cu o mică ezitare) penalți, la cea de a doua, cînd Hagi a simulat faultul, nici nu putea fi vorba de 11 metri! Cei care pretind că ar exista asemănări între cele două momente ale jocului („...acordînd penalți cu aceeași ușurință...” etc., etc.) o fac ori cu rea voință, ori pentru că, fie ne scuzat, nu pricep jocul... ● Esec la polo, eșec la volei — prea mare distanță între vorbă și fapte, de care C.N.E.F.S.-ul ar trebui să țină seama. Așteptăm analize severe și măsuri drastice după comportarea reprezentanților noștri la ultimele Campionate europene ale celor două ramuri olimpice! ● În schimb, în concursul preolimpic de la Los Angeles,

Costică Olaru s-a comportat excelent, cîștigînd două probe: canoe simplu pe 500 și pe 1000 de metri. Îi dorim același succes și peste un an! Alături de el, echipajele feminine de dublu vîle și 2 rame fără cîrmaci au ocupat primele locuri în probele respective. ● C.S.M. Reșița a rămas singura echipă din cele trei divizii ale fotbalului nostru care n-a pierdut pînă acum (după 6 etape) nici măcar un punct. Lupta pentru promovare, în seria a III-a a diviziei B, rămîne totuși încă deschisă, „Poli” Timișoara și „U” Cluj-Napoca fiind departe de a depune armele. La Arad, o nouă mare surpriză: după ce a pierdut pe teren propriu, în fața studenților timișorenii, U.T.A. nu poate trece nici de noua promovată, Rapid Arad, care o învinge cu 2-1! Ce se întîmplă cu „bătrîna doamnă”? Așa ceva nu s-a mai întîmplat de 20 de ani!

Din acest număr, o nouă rubrică de sport, datorată excelentului comentator care e Cristian Țopescu:

Nu! Nu se poate fără sportivitate

În zilele noastre e din nou „la modă” evocarea fair play-ului; ba, chiar, acesta este reclamat. În viața sportivă, în lumea întregă, creșterea interesului publicului pentru spectacolul din arenă impune nu în ultimul rînd sportivilor jocul curat, lupta dreaptă, o conduită ireproșabilă. Pentru aceste elemente de importanță vitală în prezentul și viitorul sportului va pleda rubrica de față.

Nimic mai plăcut pentru cei care gîndesc și scriu despre sport, decît să faci din toată inima elogiul sportivității. Vom începe astăzi prin a vă aminti cîteva exemple celebre de fair play — poate cunoscute de unii, poate de cei tineri încă nu — fiindcă așa cum nu ne putem imagina o lume fără pace, tot așa nu ne putem închipui lumea sportivă fără sportivitate. Era în Mexic, la turneul final al Campionatului Mondial de Fotbal ediția 1970. Un meci inversunat, ca atîtea altele, și cîteva jucători accidentați

FAIR PLAY

într-o ciocnire, făvîlindu-se pe gazon. Arbitrul ar fi trebuit să sesizeze, să fluiera. Dar nu o face! Așa e uneori la campionatele mondiale... Și atunci, elegant, sportiv, inteligent, Mircea Lucescu, căpitanul echipei noastre, pentru a liniști lucrurile, în loc să profite de acest vîlmășag și să se îndrepte spre poarta adversă, dă ușor mingea în aer. Publicul aplaudă. Fiindcă mai ales în fotbal, sportul cu cea mai mare popularitate, spectatori urmăresc cu ochi de Argus momentele cele mai importante ale jocului cînstit.

Era în 1964, la Jocurile Olimpice de la Tokyo. Nu pe stadionul unde recordurile cădeau ca o avalanșă, ci undeva în larg de mare, unde se desășau întrecerile de iahting. La clasa „Olandezul zburător”, conduceau în cursă și se îndreptau sigur spre victorie marinarii suedezi Stig și Lars Kall, frați. Deodată se aud în urma lor strigăte disperate de ajutor. Unul

din echipierii unei ambarcații din Noua Zeelandă căzuse în apă, riscînd să se înec. În timp ce barca intrase în derivă. Dacă n-ar fi fost marinarii și sportivi, frații Kall ar fi putut spune că n-au auzit strigătele de ajutor din cauza valorilor ori a depărtării sau ar fi lăsat pe cel ce veneau în urma lor să-i salveze. Dar ei n-au gîndit astfel și iată-i întrerupîndu-și drumul spre medalia de aur și întorcîndu-se spre ambarcația neo-zeelandeză, salvînd pe cel aflat în pericol. Nici un regulament nu te obligă să te oprești din cursă și să-ți ajuți partenerul. Dar legea nescrisă a sportului îți-o cere imperativ, iar lumea stadioanelor o prețuiește mai mult, poate, chiar decît o medalie. De aceea, Academia franceză de sport a creat — în spiritul lui Gubertin, Montherlant, Giraudoux, Vialar — premiile fair play pentru cel mai frumos gest sportiv sau pentru cea mai pilduitoare carieră sportivă. În 1974, acest premiu a fost acordat Liel Manoliu pentru recordul ei neobișnuit: 6 participări olimpice și 3 medalii, dintre care una de aur. N-a fost numai răsplata performanței, a anilor îndelungi de muncă și speranțe, cît mai ales prețuirea omului și a unei cariere sportive exemplare. Lia, polisportivă, campioană, recordmană, laureată olimpică, este omul care a definit atît de bine fair play-ul: „arta de a pierde cu demnitate, fără nici o supărare față de învingător, fără amărăciune în suflet,

La peluză

Balint

Să ne păstrăm cumpătul și privind lucrurile drept în față să nu ascundem faptul că la Steaua, în ciuda unor rezultate meritorii, criza nu e în întregime rezolvată spre dezamăgirea generală și resemnarea suporteriilor printre care m-am numărat. Îmbătrînesc adică și speranța mă lasă c-am să mai gust din gloria apusă, unde e Steaua de altădată?

Jenei, da! A sădit în noi sămînta nădejdii și iată toamna a sosit și parcă nu e totul incolțit: un joc și un om, o dată Pușcaș, altă dată Lăcătuș, apoi toată echipa și cam atît, noua formulă și-a jucat cariera în meciul cu Sportul și a pierdut fiindcă nu știu cum se face dar parcă toți antrenorii care au venit pînă acum s-au vorbit între ei să-și organizeze sistemul în defavoarea valorii, totul pentru sistem, totul în sistem, dar viabil nu poate fi decît sistemul care propulsează valoarea, o pune în evidență, vezi Dinamo și cazul Movilă; desigur, pînă la Steaua nu mulți reținuseră numele lui Lăcătuș, Petcu sau Pușcaș, e adevărat, dar la fel de adevărat e și faptul că Balint nu mai e Balint, Belodedici e foarte bun numai în loturile naționale și așa mai departe, mereu de la început, nici o acumulare, dar chiar nici o acumulare? unde ajungem aproape că nu mai contează de vreme ce la anul o luăm iarăși de la alfa, cu un alt antrenor, cu un alt lot, cu un alt sistem; face parte din preistorie timpul de cînd Dinamo joacă, cu diferențe în limitele firescului și necesarului, cam același sistem, și Steaua a ayut unul, cu acea repriză a doua irezistibilă, cu Constantin sau Apolzan, cu Dumitru sau Iordănescu, dar mereu cu unul sau două capete limpezii. Ce joacă astăzi Balint, speranța mărturisită a fotbalului nostru, alături de Hagi? Și și nu uităm, Balint se apropie de vîrsta consacrării. Balint este simptomul de criză al echipei, eclipsa lui, tot la fel cum strălucirea lui ar vesti revirimentul ei, fiindcă el în primul rînd constituie puntea de legătură, elementul de perpetuitate, pilonul de sprijin; pentru asta trebuie privit ca atare.

Cunosc un antrenor de geniu care și-a retezat singur înălțimea fiindcă a refuzat-o altora, s-a dorit singur în virtul unui sistem care a dat adesea multe roade dar n-a atins niciodată culmi, fiindcă la fel ca și în teatru, în fotbal e nevoie de marele actor care să dea strălucire gîndurilor autorilor și intențiilor regizorului, vezi curtea de alături, la handbal, unde au strălucit întotdeauna un Grui, un Gațu, un Oțelea, un Birtalan, un Stîngă...

NICOLAE CRISTACHE

fără a da vina pe arbitri, pe vînt sau pe ploaie.”

La început, aceste premii — care se aseamănă parcă Premiilor Nobel, ce răsplătesc deopotrivă ideile de geniu, capodopere, activități creatoare îndelungate, apărători ai păcii — n-au avut ecou și nu au fost suficiente prețuite. Ca și primele Olimpiade moderne cîndva. Dar cu încetul, mai ales cînd lumea sportului a început să fie bîntuită de seisme și furtuni, acest trofeu internațional a devenit un premiu mult dorit, cu profunde semnificații.

Pe plan național, revista Flacăra își propune să acorde anual un asemenea PREMIU FAIR PLAY. Nu neapărat pentru gloria sportivă, ci poate pentru un gest aparte, fiindcă mai presus de victoria într-o competiție, de cea care se făurește în ani de muncă, se poate spune, etic, filozofic, că mai există ceva de și mai mare preț — victoria asupra ta însuși.

Așteptăm să ne semnalați în scris (cu mențiunea pentru rubrica fair play) asemenea „victorii”, gesturi sportive, semnificative prin corectitudinea și frumusețea lor. Și nu uitați: cei cînstiți și valorosi merită să fie felicitati; dar numai cei mai devotați și generoși dintre ei merită premiați! Ajuțați-ne să-i aflăm. Mulțumiri anticipante.

CRISTIAN ȚOPESCU

Mondo umano?

Canarii și pensia

Vine o vreme când, așa cum prevede legislația muncii, oamenii ce exercită unele meserii ies la pensie. Spun unele pentru că n-am văzut încă scriitori sau pictori care, la o vîrstă prestabilă, să se retragă din cîmpul muncii respective. Dar, să revenim la ideea de la început, bănuind că legiuitorul a avut în vedere o corelare între vîrstă și capacitatea de a răspunde firește și exact exigențelor meseriei practice de fiecare om angrenat în procesul muncii. Dealtfel, se știe bine, există diferite categorii de vîrstă a pensionării, fie că e vorba de specificul indeletnicirii, fie de sex. Dar, nu e mai puțin adevărat că viața a oferit surprize: un pensionat să se afle într-o excelentă formă fizică și psihică și chiar mai eficient decît cineva mai tînăr cu 5 sau 10 ani! Astea, desigur, țin de excepțiile vieții. Cînd, cine și cum le va descifra este, cred, o altă poveste pe care n-o mai dezvolt aici, în introducerea acestora oarecum specioasă.

Se mai cunoaște că și animale folosite în munci foarte utile oamenilor sînt pensionate într-un anumit moment al vîrstei lor. În acest punct amintesc însă de celebra întîmplare în care un ciine dintr-o țară cu pronunțat relief muntos tot salva oameni prinși în avalanșe, rătăciți pe cărările munților, incît fusese înscris chiar în Cartea recordurilor, pe care tot el și le „corectă”. Într-o zi, cînd și el, ciinele, fusese trimis la pensie, s-a întîmplat un lucru foarte straniu cu un întreg grup, care a dispărut de-a putept. A fost căutat cu elicopterul, cu alte mijloace tehnice, s-a recurs la sprijinul cîinilor dresați în acest scop. Nimic. Fostul dresor s-a gândit, într-un moment, și la ciinele-performer, de ieri, dar de unde să-l ia rapid, pentru că, după retragerea lui, fusese dat cuiva și nu știa nimeni unde ajunsese? Problema grupului era presantă, iar mass-media o transformase într-una națională. Ideea salvatoare a venit, pînă la urmă. Prin radio și TV s-a anunțat că este căutat „Marele victorios” (de ieri) și proprietarul lui de azi l-a adus cu promptitudine. A fost dus în munți și, cînd toată lumea își pierduse orice speranță, „Marele victorios” a dovedit că și merită din plin numele (sau renumele), el găsind foarte repede grupul respectiv. A fost sârbătorit și omagiat mai mult el decît cei ce fuseseră redatți vieții.

Sigur, viața poate cunoaște și reversul acestei medalii în care, nevestea imaginată de pildă în filmul faimos „Păsările” — al maestrului Alfred Hitchcock privind groaznică agresiune a acestor zburătoare să fie plauzibilă și, din aceste pricină, să le privim pe „ele”, ca și pe ciini, cu suficientă detașare. Totuși, îmi vine în minte tot o scenă dintr-un alt film, Samuraul, în care canarul din colivie, chiar el, îl avertiza în felul lui pe proprietar și singurul locatar al camerei că fusese vizitat de răufăcători. Un biet canar trăgea un mare semnal de alarmă! Și nu numai aici, ci și în viața de toate zilele, căci, de zece de ani de zile, „British Coal Board” — exploatarea carboniferă britanică — avea cite doi canari într-o colivie coborîtă apoi cu grijă în mine. Aici, ei semnalau prompt ivirea pericolușorilor gaze de mină. Astfel s-a ajuns pînă acolo încît atît de sobru parlament englez să adopte o lege specială ce stipulează expres obligația ca fiecare mină să aibă doi canari. Acum, administrația s-a gândit să folosească aparatură electronică modernă ce va detecta gazele. Va trebui, însă, abrogată legea amintită, iar aparatele să funcționeze ireproșabil! Canarii iau drumul pensiei, ca o nouă consecință a avîntului tehnico-științific.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

(După FÜR DICH — R.D.G.)

Lumea în care trăim

Roboți în uniformă și războaiele viitorului

Nu, să nu credeți cumva că experții Pentagonului au renunțat la pregătirile pentru un eventual război nuclear. O asemenea renunțare nu intră în calculele lor imediate. Armamentul nuclear rămîne prima lor preferință. Cel puțin pentru moment.

Dar, cine știe? Dacă vor fi puși, totuși, în imposibilitate de a purta un asemenea război? Nu discutăm, acum, cauzele unei atare posibile situații. Marile demonstrații antinucleare din Statele Unite, creșterea puternică, pe toate continentele, a opoziției împotriva aberantei curse a inarmărilor nucleare ar putea conduce la o asemenea situație, ar putea face imposibil războiul nuclear.

Deci, dacă vor trebui să renunțe la războiul nuclear, în aceste condiții cum vor acționa pentru obținerea „supremației mondiale”? Cum, cu ce mijloace vor purta viitoarele războaie?

Ca să nu fie lăsat nimic la voia întîmplării, Pentagonul a elaborat un vast studiu consacrat pregătirii războaielor viitorului intitulat „Airland Battle 2000”. „Studiul — subliniază Agenția Reuter — anticipoază că pînă în anul 2000 progressele în domeniul armamentelor vor face cîmpurile de luptă atît de nimicitoare încît va fi nevoie să se recurgă la roboți pentru a se limita pierderile de vieți omenești”.

Oare de la soldații obligați să se comporte ca niște roboți se va ajunge la roboți care se vor comporta ca soldații? Imaginația savanților n-are limite. S-ar putea spune că pătrundem în plin roman științifico-fantastic. Totuși, nu este vorba de un roman ci de un studiu științific. Un studiu temeinic, profund, întocmit de sute de experți ai unei instituții cu faimă — Pentagonul.

Ce vor face așadar roboții? După toate previziunile vor dirija discurile zburătoare și vehiculele de teren înzestrate cu arme cu rază laser de mare precizie, vor fi folosiți în apărarea antiaeriană, în luptă împotriva minelor și cazematelor, vor fi utilizați în vehiculele teleghidate pentru aprovizionarea trupelor pe cîmpul de luptă, pentru recuperarea răniților, precum și pentru o serie întreagă de alte activități.

Studiul amintește și despre utilizările bionicii. Este adevărat, prea multe amănunte concrete nu sînt furnizate. Ceea ce se știe, însă, este faptul, lăsat să se înțeleagă din anumite articole de specialitate, că bionica ar putea spori în mare măsură posibilitățile fizice și intelectuale ale militarilor. Printre programele anticipate în domeniul tratamentului medical sînt menționate „pielea artificială pulverizată prin spray”, „un înlocuitor al singelui cu eficiență îndelungată”, „medicamente care întîrzie efectul rănilor abdominale”, „injecție care vindecă răniile și ajută la recuperarea parțială rapidă”, „un dispozitiv de reanimare” ce ar putea fi utilizat pentru învîntarea metabolismului unui soldat rănit și menținerea lui în

viață pînă cînd este posibil aplicarea unui tratament corespunzător și altele. Grijă față de om? Sau nevoia de a conserva efectivele militare?

Printre progresele viitoare, studiul menționează, de asemenea, dispozitivele de radiolocație purtate de soldați care vor permite ambulanțelor conduse de roboți să-i localizeze pe răniți, în timp ce stabilirea unui diagnostic pe cîmpul de luptă va fi facilitată de o „mașină de autoanalize” și de un „consult video” făcut de medicii care se află în spatele liniei frontului. Totul pare halucinant ca într-un film de anticipație produs de o minte regizorală inventivă.

„Este de așteptat ca teatrul de operațiuni al secolului XXI să fie plin de sisteme sofisticate de luptă, ale căror raze de acțiune, capacitate de ucidere și posibilități de folosire depășesc tot ceea ce se cunoaște în prezent în privința tehnicii de luptă” — se arată în studiul „Airland Battle 2000”. În acest sens Agenția Reuter dezvăluie relatările unor oficialități americane potrivit cărora printr-un noile arme ar putea fi inclus și tunul amplasat pe un vagon platformă care ar lansa proiectilele cu viteză luminii. O astfel de armă, care ar folosi forța electromagnetică pentru a propulsa proiectilele, și care, practic, poate expedia un proiectil de la un cap la celălalt al Europei într-o secundă, se află deja în primele faze de realizare în S.U.A.

Studiul „Airland Battle 2000” — declara Agenția Reuter un ofiter superior american — a fost elaborat de Comandamentul pentru instruire și doctrină al Pentagonului spre a servi drept ghid pentru viitoarele pregătiri de război”. În această privință studiul nu uită să precizeze și faptul că pentru ridicarea moralului trupelor de pe cîmpul de luptă al secolului al XXVI-lea, tehnologia perfecționată va juca un rol important. Pentru reducerea stresului, „în timpul pauzelor dintre lupte, trupele vor putea să-și alunge plictiseala utilizînd jocuri video”. Acestea sînt portabile și au sursă automată de energie, fiind foarte perfecționate”.

Încă o dată ne emoționează grija față de soldații. Nu numai că la îndemîna lor vor fi puse prafuri, unsoși și spray-uri, ce le vor prelunge viața chiar atunci cînd se vor afla în pragul morții, dar creatorii războaielor viitor sînt gata să le alunge și eventuala plictiseală, să-i distreze pe cei în uniformă.

Umanismul se oprește, însă, aici. Pentru că plictisiți, sau nu, oamenii vor fi puși să facă război. Or, acesta este lucrul cel mai grav. Inventatorii de la Pentagon ar fi binemeritați răsplăta planetei dacă izbuteau să creeze niște roboți care să desființeze... războiul. Cu roboți sau fără, cu plictiseală sau fără, războiul actual sau al viitorului presupune durere, suferință, moarte.

AL. PINTEA ■

Spectacolul informației

COMCON

Am participat, la mijlocul acestui septembrie, la Tokio, la o conferință consacrată comunicațiilor în lumea de azi, afișată pretutindeni, inclusiv pe cartea de identitate a celor prezenți sub un nume prescurtat și deci ușor de ținut minte: COMCON. Încadrată în calendarul Anului internațional al comunicațiilor, conferința a adus alături factori de răspundere și specialiști din multe țări, Japonia rezervîndu-și, ca organizator și gazdă, un loc important. O reuniune de cunosători în materie, merită să clarifice o dată în plus, mersul comunicării în lumea de azi, perspectivele ei într-un viitor de loc limpede și echitabil, promițînd a încorpora multe din tarele situației la zi asorbită, preluate și chiar amplificate dintr-o situație trecută, ce dovedește o neobișnuită predispoziție spre longevitate.

Conferința de la Tokio a vădit certă preocupare spre a lăsa fiecăruia, indiferent de punctul cardinal de unde vine, latitudinea abordării și interpretării problematice în discuție. Spiritul polemic n-a absentat nici de această dată, dovedind cît de greu se pot schimba niște stări de lucruri predestinate a fi schimbate, și — să fim sinceri pînă la capăt — cît de

puține promisiuni vin de prin anumite părți din acest punct de vedere.

Ceea ce mi s-a părut notabil țin de viziunea largă, de unghiul generos în care au fost antrenate de această dată elementele cheie ale comunicării, conexiunile stabilite între mecanismul intrinsec al vehiculării informației și laturile ale existenței umane, ale activității și expresiei de gândire în societatea de azi. Au fost punctate discuții de interes larg — și de finută — în jurul relației dintre comunitate și moștenirea culturală, între tehnologia comunicațiilor și dezvoltarea socială, între comunicare și relațiile internaționale, între politica comunicațiilor și informația la nivel național.

Pornindu-se de la ideea că educația poate fi privită drept comunicarea dintre o generație și alta, de la schimbările semnificative produse în acest domeniu de inovația tehnologică de-a lungul timpului, s-a insistat asupra recentelor realizări, îndeosebi în electronică. Dacă acestea au adus cu sine o dinamizare a eficienței în toate compartimentele societății, în sfera comunicațiilor, a infrastructurii lor, implicațiile sînt superspectaculoase. Un merit al acestei reuniuni este și acela de a nu fi rămas la constatări: unui au, alții nu. Dezbaterile au deplasat registrul considerațiilor în spectrul necesităților prezente, al posibilităților de translație din preajmă vizibilă, în la fel de ușor depistabilul teren secetos al lumii a treia. Mai ales de cînd așa numitele „noi mass media” fac furori pe terenul

comunicării, îndeosebi minicomputerelor.

Cine a fost mai întîi — oul sau ...? S-au întrebat pînă și participanții la această reuniune de elită, pe marginea relației dintre inovația tehnologică în comunicații și dezvoltarea socială, căutînd a defini cursul viitor al celor doi termeni. Aș zice că întreaga manifestare s-a situat sub semnul voinței de a privi cu palma streșină la ochi către ce ne poate aștepta peste un an, peste zece, avînd conștiința potențialului imens pe care îl reprezintă tehnologiile sofisticate prărunse în teritoriul comunicării, a forței lor transformatoare, eruptivă, în viața societății.

În sala de la „Keio Plaza Hotel” care ne-a găzduit, pentru a spori coeficientul de apropiere între vorbitori și participanți, cei dinții erau proiectați pe un ecran de mari dimensiuni pe pereții din față. În ședința de deschidere, secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, s-a adresat celor prezenți, prin telefon, din biroul său de la New York. Adjunctul acestuia cu probleme de informații, Y. Akashi, și-a rostit cuvîntul inaugural tot din palatul Națiunilor Unite de pe East River printr-un circuit internațional de televiziune. Invitați de marcă ce n-au putut face deplasarea au apelat la o modalitate deja încetăținită: înregistrarea intervenției așteptate pe videocasetă și expedierea acesteia din urmă pentru a putea fi proiectată în sala de conferințe.

La vremuri noi, găselnițe pe măsură.

NEAGU UDROIU ■

De pe toate meridianele

Meserie periculoasă

„Vladimir Babaș a închis cu grijă ușa în urma sa și a pășit către voliera, înconjurată de o plasă metalică deasă, unde se aflau cobrele. Moartea de frică, am văzut cum a apucat cu o mișcare rapidă și sigură șarpele lung de doi metri — cu o mină, de cap, cu cealaltă, de coadă — și l-a pus cu gura deasupra unui recipient de sticlă. Cobra minioasă s-a înclăștat de marginea vasului, și pe fundul acestuia s-au prelins două picături transparente de venin...”

Așa povestește ziarista sovietică Tatiana Koritnikova, într-un reportaj difuzat de agenția de presă „Novosti”, întîlnirea ei cu unul din cei mai cunoscuți specialiști în creșterea și „exploatarea rațională” a șerpilor veninoși. O meserie grea, deosebit de periculoasă și către care, din această cauză, nu prea se înghesuie multă lume. Trebuie să ai, ca să spunem așa, un fel de vocație, de talent în această privință. După propriile-i spuse, Babaș și-a descoperit acest „talent” destul de tîrziu, pe cînd își făcea serviciul militar în Caucaz. „Nu văzusem pînă atunci nici un șarpe veninos — își amintește el. În Caucaz se găseau foarte mulți. Mi s-a părut interesant să le studiez deprinderile. Odată, aproape de liberare, am prins vreo opt șerpi deosebit de veninoși și i-am trimis la Combinatul zoologic din orașul Frunze. Ca răspuns, am fost invitat să luerez acolo. Am acceptat. Patru ani mai tîrziu,

veneam în Turkmenia, la rezervația din Bathiz, ca să prind șerpi pentru cel mai mare serpentariu din republică. Și în tot acest timp nu m-a părăsit gândul de a înființa o crescătorie de reptile, pentru a putea verifica în practică metoda mea de creștere a șerpilor în captivitate”.

Dorința i-a fost împlinită, căci în Turkmenia a fost creat un centru de studiere a șerpilor și de obținere a veninului de șarpe, condus, bineînțeles de Babaș. În fiecare primăvară, șeful centrului pleacă, împreună cu colaboratorii săi, în munți, pentru a captura și a plasa în voliere circa o mie de șerpi, între care numeroase cobre. De zece ori pe sezon Babaș intră în voliere pentru a recolta de la fiecare șarpe cele câteva miligrame de venin. Aceste miligrame se adună și într-un an ajung la un kilogram de venin în stare uscată (cristalizată), care costă mai mult decît aurul. Pentru că această țîravă puternică, ajunsă în minile specialiștilor se transformă în medicamente prețioase, cu mare eficacitate împotriva multor boli. Și pentru obținerea ei este, firește, neapărat necesară meseria de „vînător” și „crescător” de șerpi, care poate fi practică numai de oameni curajoși.

Ce an este în Japonia?

Dacă pui întrebarea de mai sus unui japonez, el îți va răspunde fără să ezite: anul 58. Secretul consistă în faptul că,

potrivit calendarului „gengo”, în vigoare în Japonia de peste 13 secole, anul se numără de la urcarea pe tron a împăratului. Aceasta înseamnă că actualul împărat, Hirohito, care a împlinit în aprilie a.c. vîrstă de 82 de ani, s-a urcat pe tron cu 58 de ani în urmă. Considerat normal de orice japonez, acest sistem de numărare a anilor creează totuși dificultăți, mai ales cînd e vorba de evenimente din istoria universală. De aceea, acest obiect se preda acum în școlile japoneze cu datări potrivit calendarului gregorian (istoria Japoniei continuînd însă a fi predată folosindu-se „gengo”). Multe ziare nipone tipăresc, pe fiecare pagină, ambele date.

3000 de dolari pentru un kilometru de... flăcără olimpică

Pentru a ajunge la 23 iulie anul viitor pe stadionul olimpic din Los Angeles, flăcără olimpică va străbate întregul teritoriu american, de la Atlantic la Pacific, parcurgînd nu mai puțin de 10 000 de kilometri. Cine o va purta pe acest traseu? În mod normal, misiunea ar reveni sportivilor. Dar organizatorii Olimpiadei din 1984 s-au gândit să facă și din acest drum al torței o operație rentabilă. Și astfel s-a instituit taxa de 3 000 de dolari pentru fiecare kilometru parcurs cu flăcără olimpică. Și cum sînt vreo 10 000 de kilometri... Bineînțeles, purtător al flăcării poate fi oricine dă cei 3 000 de dolari pe kilometru. Dar, odată milioanele de dolari asigurate, i se face și sportului partea lui: pe ultimele sute de kilometri flăcără va fi purtată de sportivi autentici.

ION D. GOIA ■

Cupele europene la închiderea ediției

Campioana

s-a calificat în turul 2

Invingând și în manșa a doua pe Kuusysi Lahti, campioana Finlandei, Dinamo București, așa cum era de așteptat, s-a calificat în turul II al principalei competiții europene rezervată echipei de club. În cel de al doilea meci, pe teren propriu, diferența de valoare dintre cele două echipe a fost și mai evidentă. Scorul întîlniri, 3-0 — au înscris Movilă, minutul 47, Augustin, minutul 70 și Muțescu, minutul 89 — nu reflectă pe deplin situația din teren. Dinamo a fost permanent la cirna jocului, ratînd numeroase ocazii favorabile. Finlandezii au venit la București cu gîndul să nu piardă prin K.O. Într-o oarecare măsură asta le-a reușit. În repriza a doua, cea în care s-au marcat și cele trei goluri, dinamoviștii au avut o tresărare de orgoliu și au oferit spectatorilor prezenți pe stadionul din Ștefan cel Mare un mic recital. Partida a fost la discreția jucătorilor bucureșteni și cu atît mai de neînțeles ni s-au părut faulturile comise de Augustin și Muțescu, soldate cu cartonașe galbene, după părerea noastră corect acordate de arbitru. Jocul sîcitor, plin de țineri și obstrucții, al finlandezi-

lor nu justifică imprudențele celor doi jucători, ținînd seama de contabilitatea severă a U.E.F.A.-ei în privința cartonașelor.

Greul, o știe toată lumea, abia acum începe. Ne manifestăm increderea în evoluțiile viitoare ale campionilor noștri și, odată cu felicitările pentru prestația din primul tur al competiției, le dorim rezultate asemănătoare și în continuare. De-acum, toate speranțele fotbalului nostru se leagă, în competițiile de club, de echipa campioană, singura rămasă în cursă. It dorum, din inimă, mult succes în continuare!

Craiova, eliminată la 11 metri!

Așa cum era de așteptat, în meciul cu Hajduk Split, Universitatea Craiova și-a apărut șansa pînă în ultimul minut al prelungirilor. N-au fost puține situațiile — așa cum ne-a relatat, în cele câteva minute avute la dispoziție înaintea închiderii ediției, trimisul nostru la Split, **Ovidiu Ioanițoia** — cînd doar capriciul balonului rotund s-a opus aceluși singur gol de care aveau nevoie pentru a reîncepe frumoasa carieră europeană de anul trecut. După cum se știe, la apariția acestor rînduri, Universitatea Craiova a fost nevoită să se

recunoască învinsă abia după executarea loviturilor de la 11 metri, după ce, la încheierea a 120 de minute de joc, Hajduk nu izbutise decît să recupereze handicapul de la Craiova. La sfîrșitul acestui meci dramatic, după ce Universitatea a rezistat unui veritabil asediu, ratînd și cîteva mari ocazii (prin Irimescu și Cămătaru), nervii jucătorilor au cedat. Numai așa se poate explica ratarea a trei din cele patru lovituri de la 11 metri. Scorul final al întîlnirii, 4-1, dă cîștig de cauză echipei din Split, care astfel obține calificarea în turul următor.

Universitatea Craiova a luptat și s-a dăruit exemplar. Ea a eșuat în final, dar începutul acestui eșec datează cu mult timp în urmă, din vară, cînd echipa n-a fost întărită cu nici un jucător, singura dealtfel din întreaga divizie națională!

Universitatea Craiova este singura echipă din Europa eliminată într-un singur sezon din două competiții continentale: din Cupa Cupelor de propria ei federație și din Cupa U.E.F.A. de eroarea unei conduceri depășite de mult de răspunderile ce-i reveneau. Nu e posibil ca jucătorii ca Balaci și Crișan să nu se poată înscrie într-un dialog fertil și adevărat, pentru a-și relua pregătirile în folosul echipei și al fotbalului în general. Criza de conducere a eliminat Universitatea Craiova, care rămîne cea mai bună echipă din istoria fotbalului nostru, o echipă care ne poate aduce în continuare satisfacțiile pe care ni le dorim

cu toții, cu condiția ca ea să beneficieze în sfîrșit de atmosfera de liniște și sprîjin la care îi dau dreptul meritele și munca sa, de o conducere de club capabilă să se ridice la înălțimea faimei și a cerințelor ei. Trimisul nostru va reveni, în numărul viitor, cu alte amănunte de la meciul Universității Craiova la Split, ca și cu o serie de concluzii ce se impun după eliminarea formației craiovene din actuala ediție a Cupei U.E.F.A.

Un 0-0 insuficient

Deși miercuri seara Sportul studențesc a reușit un rezultat bun, 0-0 cu Sturm Graz pe terenul acestuia, rezultatul nu a fost suficient pentru calificarea în turul următor al competiției. Mai departe merge echipa austriacă. Calificarea s-a pierdut la București, pe stadionul Steaua, cînd în prima manșă a întîlnirii în mod surprinzător, echipa studenților bucureșteni a trebuit să se recunoască învinsă. De fapt, în meciul de la Graz Sportul studențesc a arătat cum ar fi trebuit să joace și la București. Regretele sînt tardive și fără rost. Sportul studențesc părăsește competiția, iar noi ne-am mulțumit încă o dată cu un meci de asemenea anvergură care de fapt două reprize a cite 90 de minute și că terenul propriu nu te îndreptățește să te consideri dinainte cîștigător.

A doua față a monedei

Universitatea Craiova e iarăși în centrul atenției. Nu pentru că jucătorii olteni ar fi obținut, ca în alte dați, un rezultat excepțional, ci pentru că ei, în minutul 85 al meciului cu Sportul studențesc, au refuzat să continue jocul, determinîndu-l pe arbitru să fluiera sfîrșitul după scurgerea celor 3 minute (care, de fapt, au fost 6) regulamentare. Derbiul ultimei etape de campionat a avut astfel un final nedorit, comportarea fotbalistilor craioveni fiind regretabilă sub aspectul imediat disciplinar. În frunte cu Lung și Tilihoi, jucătorii Universității n-au părăsit terenul de joc. Dacă ar fi făcut-o, ei ar fi riscat o sancțiune severă, mergînd pînă la suspendarea de la 1 la 8 etape.

Repetăm: încercarea craiovenilor de a-și obține singuri dreptatea e de criticat și poate că și cei în cauză regretă nesăbuinta unui gest comis la nervi. Acela e, ca să zicem așa, un aspect al problemei, în raport cu care unei formații cu prestigiu și experiența Universității Craiova greu i se pot admite scuze. Dar moneda are, ca totdeauna, și o a doua față. Pe ea stă scris, o spunem cu mîhnire, faptul că echipa olteană, realizatoarea unei performanțe fără precedent în istoria fotbalului românesc, a fost prea adesea, indecise în vremea din urmă, dezavantajată de arbitri, nedreptății de F.R.F. și C.N.E.F.S.

Nu mai departe decît simbătă, Craiova a fost, din nou și pentru a cîta oară?, victima unui arbitraj părtinitor, flagrant partizan, care n-a făcut altceva decît să irite și să provoace nervii, și așa întîși, ai componenților formației!? Se încearcă acreditarea ideii, vînturată pe culoarele din Vasile Conta 16, că arbitru Alexandru Mustăța din Pitești ar fi fost, pasămite, depășit de importanța partidei, făcînd unele erori!? Nimic mai fals. Alexandru Mustăța a greșit grav, e adevărat, dar de fiecare dată în detrimentul oaspeților!? El l-a eliminat din joc, pe bună dreptate, pe Ungureanu, care l-a lovit fără balon pe Mircea Sandu, în minutul 77. Dar atunci cînd, în minutul 27, Iorgulescu comise un fault asemănător, la fel de violent, Mustăța s-a mulțumit să-i arate bucurăsteanului cartonașul galben!? Infraacțiunile identice, tratate însă cu asprime diferite!? Dacă penalitiul acordat lui Cămătaru a fost, după opinia noastră (și nu numai), justificat, cel dictat împotriva lui Donose, de fapt faza care a infierbită spiritele, n-a însemnat decît un cadou oferit gazdelor, atacul asupra lui Hagi, care s-a prăbușit spectaculos în suprafața de pedeapsă, fiind absolut regulat. În acest context, al unui arbitraj cu totul și cu totul ostil (cine are pe conștiință delegarea lui Mustăța la un astfel de meci!?), se cuvine jude-

cațată atitudinea fotbalistilor craioveni. Orice analiză în alara acestui cadru, generator de nervozitate și vehemență, devine superficială sau, și mai grav, strîmbă, fiind în stare să producă și mai mari daune uneiia dintre formațiile-fanion ale fotbalului nostru și, implicit, echipei naționale.

Dar istoria nedreptăților la adresa Craiovei e, cum zicam, mai lungă. Abuziva eliminare din Cupă, în dauna Minerului Certej, ce-a fost!? Dar trecerea din Cupa Cupelor, unde își cîștigase, prin talent și sudoare, dreptul să joace, în Cupa U.E.F.A. cum trebuie privită!? Dar faptul că, în vreme ce alte grupări legitimează jucătorii cu zecile (bravo lor, n-avem ce le reproșa), Craiova n-a izbutit, de ani și ani, să alăture lotului măcar un singur fotbalist de valoare!? Fără așteptări, nici conducerea clubului, administrativă și tehnică, nu poate fi scutită, la acest capitol, de critici, dar F.R.F., dar C.N.E.F.S., ce-au întreprins spre a da o mîna de ajutor uneiia din tradiționalele „ambasadoare” ale fotbalului românesc!? Toate acestea, ca și multe altele, s-au adunat și, pe nesimțite, și-au pus amprenta asupra psihicului unor jucători solicitați nu doar pe un front, ci pe mai multe, făcîndu-i să-și piardă calmul, căpătîndu-l. Iar gestul comis simbătă, fără îndoială regretabil, n-a fost decît reacția, nerelicuit aleasă, față de un întreg și lung șir de affronturi și șicane. Pentru că, oricît am fi tentați să credem contrariul, fotbalistii rămîn și ei oameni.

Așa sînd lucrurile și nu altfel, refuzul craiovenilor de a relua jocul mai trebuie privit, asta întîi de toate, ca o consecință a tuturor acestor, cum să le zicem?, anomalii existente în sport (polo, lupte, volei etc.), iață tot atîtea discipline în evident și regretabil regres, în fotbal în special. Rezultate viciate, sancționări pripite, arbitraje „de casă”, privilegiu și, dimpotrivă, aplicări exagerate de severe ale regulamentului etc., etc. De un „tratament” similar cu al Craiovei s-au bucurat, și se mai bucură, și alte echipe, Rapid, Corvinul (care pentru atît de productivul său centru de copii și juniori nu au prevăzută nici măcar o singură normă întregă de antrenor!), Dunărea Galați, altele. Trăim într-o societate a eticii și echității, dar etica și echitatea nu sînt, totdeauna, respectate în sport. Ce-a primit, de pildă, F.C.M. Brașov în locul finărului Lăcătuș? Nimic!? Dar F.C. Bihor pentru Pușcaș? Pe Ion Gheorghe și pe Liliac, veți spune. De acord, dar erau aceștia, primul din Făgăraș și celălalt din Botosani, cu adevărat jucătorii Stelei!? Ar mai fi, firește, multe de spus. Vom pătrunde, cit de curînd, mai în profunzimea lucrurilor. Pînă atunc să subliniem că atitudinea Craiovei, de la un punct încolo în nici un fel justificată, nu reprezintă o cauză, ci un efect. O consecință. Asta ține, insistăm, de cea de a doua față a monedei.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Am primit la redacție, în dimineața zilei de miercuri, trei telegrame. Publicăm mai jos cele trei „scrîsurî deschise”, care înfățișează starea de spirit a echipei Universitatea Craiova cu doar puține ceasuri înaintea partidei de la Split. De aceste gînduri, mărturisire publică, vor trebui să țină seama și factorii ce urmează să judece incidentele petrecute la meciul Sportul studențesc — Universitatea Craiova!

Animați de profund respect pentru toți cei ce iubesc fotbalul românesc și echipa noastră, Universitatea Craiova, dorim pe această cale să informăm că, reînțorși acasă, după acel nedorit deznodămînt al partidei de campionat cu Sportul studențesc, am analizat cu luciditate și simț de răspundere desfășurarea acestei partide. Ne-am deplasat la București cu dorința sinceră de a presta un joc frumos care să constituie o veritabilă probă de comportare a noastră în prima manșă a Cupei U.E.F.A. Ne-am apărut șansele cu ardoare, în mod sportiv, deși din rîndurile noastre lipsesc de mai multă vreme jucători de mare talent și valoare, datorită durtăților nesancționabile, fapt ce influențează potențialul de luptă al echipei. Am dorit ca jocul nostru să nu poarte amprenta vedetismului sau a infatuării.

Eforturile noastre depuse în teren au fost cu rea credință anihilate de arbitrajul cu totul necorespunzător și vădit părtinitor prestat, în favoarea adversarului, de către Alexandru Mustăța. Faulturi repetate, cartonașe galbene nejustificate, nesancționarea unor in-

trări dure ale adversarului, acordarea cu ușurință a unor lovituri libere cu grad mare de pericolozitate, din apropierea careului nostru, toate culminînd cu acordarea unui penalți gratuit — situații cu care am fost prea mult confrunțați în ultimul timp — au determinat o stare nervoasă, pe fondul căreia am reacționat într-un mod care nu ne caracterizează și cu atît mai mult nu ne onorează. Ne dăm seama că am avut o atitudine ce umbrăște performanța noastră sportivă, că asemenea atitudini contravin normelor eticii sportive.

Avînd convingerea că Federația Română de Fotbal va adopta măsurile ce se impun pentru ca în toate întrecerile sportive să triumfe spiritul de dăruire și de dreptate, sintem hotărîți, în ceea ce ne privește, ca în viitoarele confruntări, sub culorile clubului sau ale echipei naționale, să dăm dovadă de și mai multă dirzenie în lupta pentru victorie, să ne apărăm în mod sportiv șansele în orice împrejurare.

ECHIPA DE FOTBAL
UNIVERSITATEA CRAIOVA

NICOLAE TILIHAI

SILVIU LUNG

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, casuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Cornel Nistorescu — 26 00, Ion D. Goia — 25 66); secția cultură-învățămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu — 14 57); secția probleme cetățenești, scrîsurî (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Emanuel Valeriu — 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu, Alexandru Șerban — 21 30); audiență — 25 58; sector știință-istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Cici Iordache-Adam — 25 66); secția urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoia, Oprea Georgeșcu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan — 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera — 14 53, Dan Birlădeanu, Constantin Dragomir, Dumitru Graur, Radu G. Teșos — 21 23, Mircea Popp — 25 69, 20 72, Vasile Minecan — 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, secretar responsabil de redacție, Alexandru Păsărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu — 20 36); secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjunc — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cîțitorii din străinătate se pot abona adresîndu-se ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11226, București, strada 13 Decembrie

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU